

ОФІС ВІЦЕ-ПРЕМ'ЄР
МІНІСТРА З ПИТАНЬ
ЄВРОПЕЙСЬКОЇ ТА
ЄВРОАТЛАНТИЧНОЇ
ІНТЕГРАЦІЇ УКРАЇНИ

ПРОМІЖНА ОЦІНКА НАЦІОНАЛЬНОГО ПЛАНУ ДІЙ

З ВИКОНАННЯ УКРАЇНОЮ
РЕЗОЛЮЦІЇ РАДИ БЕЗПЕКИ ООН 1325
"ЖІНКИ, МИР, БЕЗПЕКА" ДО 2020 РОКУ

2018

Проміжна оцінка Національного плану дій з виконання резолюції Ради Безпеки ООН 1325 «Жінки, мир, безпека» на період до 2020 р. була підготовлена експерткою ООН Жінки в Україні Анарою Ніязовою в рамках Проекту ООН Жінки в Україні «Гендерна рівність у центрі реформ, миру та безпеки» за фінансової підтримки Уряду Швеції у 2018 році на запит Віце-прем'єр-міністра з питань європейської та євроатлантичної інтеграції України, пані Іванни Климпуш-Цинцадзе.

Офіс ООН Жінки в Україні висловлює вдячність Службі Віце-прем'єр-міністра з питань європейської та євроатлантичної інтеграції, а також Урядовій уповноваженій з питань гендерної політики, за надання технічної та експертної підтримки під час проведення проміжної оцінки Національного плану дій з виконання Україною резолюції Ради Безпеки ООН 1325 «Жінки, мир, безпека». Офіс ООН Жінки в Україні також вдячний всім державним і недержавним організаціям, які присвятили час для надання свого внеску в цю оцінку.

Погляди, висловлені в цьому виданні, не обов'язково відображають погляди структури ООН Жінки, ООН чи будь-якої її афілійованої організації.

ООН Жінки є структурою ООН, яка працює над питаннями гендерної рівності та розширенням прав і можливостей жінок. Світовий лідер в питаннях, які стосуються жінок та дівчат, організація ООН Жінки була заснована з метою покращення реалізації їх потреб у всьому світі. ООН Жінки підтримує держави-члени ООН у встановленні світових стандартів для досягнення гендерної рівності та співпрацює з представниками уряду та громадянського суспільства щодо розробки законів, стратегій, програм та послуг, необхідних для реалізації цих стандартів.

Організація виступає за рівноправну участь жінок у всіх аспектах життя, і зосереджується на п'яти пріоритетних цілях: збільшення лідерства жінок та їх активна участь в процесах розвитку; боротьба з насильством проти жінок; залучення жінок до всіх аспектів у процесах миробудівництва та безпеки; розширення повноважень жінок в економічній сфері; надання пріоритетності питанням гендерної рівності в питаннях державного планування та бюджетування. Крім того, ООН Жінки координує та підтримує роботу системи ООН у питаннях покращення ситуації з гендерною рівністю.

ПРОМІЖНА ОЦІНКА НАЦІОНАЛЬНОГО ПЛАНУ ДІЙ

З ВИКОНАННЯ УКРАЇНОЮ
РЕЗОЛЮЦІЇ РАДИ БЕЗПЕКИ ООН 1325
"ЖІНКИ, МИР, БЕЗПЕКА" ДО 2020 РОКУ

ЗМІСТ

Скорочення	5
Виконавче резюме	6
РОЗДІЛ 1. Аналіз відповідності Національного плану дій 1325 духу і букві резолюції 1325 Ради Безпеки ООН	10
РОЗДІЛ 2. Аналіз середовища: контекст, політики, фактори і драйвери, що впливають на виконання Національного плану дій 1325	28
РОЗДІЛ 3. Аналіз логічної структури Національного плану дій 1325, включаючи моніторинг та оцінку	38
РОЗДІЛ 4. Оцінка Національного плану дій 1325 виконавцями, партнерами/ бенефіціарами	48
РОЗДІЛ 5. Висновки і рекомендації	51
Список джерел	56
Додатки	62
I. Додаток. Анкети	63
II. Додаток. Методологія	66
III. Додаток. Список глобальних індикаторів моніторингу виконання резолюції 1325 Ради Безпеки ООН	68

СКОРОЧЕННЯ

CEDAW (Convention on the Elimination of all Forms of Discrimination against Women) – Конвенція про ліквідацію всіх форм дискримінації щодо жінок
АДПС - Адміністрація Державної прикордонної служби
АТО - Антитерористична операція
ВІЛ/СНІД – Вірус імунодефіциту людини
ВПО - Внутрішньо переміщена особа
ТПО - Тимчасово переміщена особа
ОДА - Обласна державна адміністрація
ГЗН – Гендерно зумовлене насильство
ГПУ - Генеральна прокуратура України
ДСНС - Державна служба з надзвичайних ситуацій
ДСА – Державна судова адміністрація
ЄС - Європейський Союз
Київська МДА – Київська міська державна адміністрація
МВС - Міністерство внутрішніх справ
МТОТ - Міністерство з питань тимчасово окупованих територій і внутрішньо переміщених осіб
МОЗ - Міністерство охорони здоров'я
МЗС - Міністерство закордонних справ
МІП - Міністерство інформаційної політики
ММіС - Міністерство молоді і спорту
МО - Міністерство оборони
МОН - Міністерство освіти і науки

МСП - Міністерство соціальної політики
МЮ - Міністерство юстиції
НАН - Національна академія наук України
НАТО – Організація Північноатлантичного договору
НДІ – Науково-дослідний інститут
НПА – Нормативно-правовий акт
НПД 1325 - Національний план дій 1325
НУО - Неурядова організація
ОБСЕ - Організація з безпеки і співробітництва в Європі
ОДА - Обласна державна адміністрація
ОГС - Організації громадянського суспільства
ОМС - Органи місцевого самоврядування
ООН - Організація Об'єднаних Націй
ОТГ – Об'єднана територіальна громада
ПТСР – Посттравматичний стресовий розлад
РДР - Роззброєння, демобілізація і реінтеграція
РБ - Рада Безпеки
СБУ - Служба безпеки України
РЕАП - Рада євроатлантичного партнерства
СОП – Стандартні операційні процедури
УВКПЛ ООН - Управління Верховного Комісара ООН з прав людини
ФГД - Фокус-групова дискусія
ЦСР – Цілі сталого розвитку

ВИКОНАВЧЕ РЕЗЮМЕ

Резолюція Ради Безпеки ООН №1325 (далі резолюція РБ ООН 1325), прийнята у 2000 р., стала першою в світі резолюцією, яка звернула увагу держав на диспропорційний вплив збройних конфліктів на жінок.

Основними складовими успішності НПД 1325 прийнято вважати:

- співпрацю між урядом та громадянським суспільством;
- наявність загального координатора плану; визначення систем контролю і оцінки під час розробки концепції плану;
- встановлення зв'язку між конкретними діями та чіткими цілями, бюджетами та обов'язками.

Документ підтверджує важливість ролі жінок у запобіганні та врегулюванні конфліктів, ведення мирних переговорів, досягненні й збереженні миру, гуманітарному реагуванні і постконфліктному відновленні. Резолюція також закликає всі сторони в озброєних конфліктах вжити спеціальних заходів для захисту жінок і дівчат від сексуального і зумовленого статеву приналежністю насильства в умовах збройного конфлікту.

Власні механізми для виконання резолюції у форматі національних планів дій (далі - НПД 1325) використовуються урядами, багатосторонніми організаціями та громадянським суспільством для посилення активної ролі жінок у запобіганні конфліктів, миробудуванні та процесах забезпечення безпеки.

У свою чергу, згадуючи участь жінок у широкому колі заходів щодо надання допомоги і відновлення, НПД рідко включають в себе програми щодо роззброєння, демобілізації і реінтеграції, які враховують гендерні чинники.¹

Як член світового співтовариства Україна також використовує інструмент НПД 1325, одночасно посилюючи гендерну спрямованість сфери прав людини та сектору безпеки і оборони. Окупація частини території країни також актуалізувала прийняття НПД 1325.

24 лютого 2016 р. розпорядженням Кабінету Міністрів України затверджено НПД з

виконання резолюції РБ ООН 1325 на 2016-2020 роки. Його прийняття розглядається серйозним позитивним кроком на шляху до інтеграції порядку денного «Жінки, мир, безпека» в процеси реформ, відновлення та миробудування.

У структурі НПД шість розділів, 10 завдань, 69 показників і 49 заходів. До реалізації НПД залучені як державні органи, місцеві органи влади, так і організації громадянського суспільства, органи місцевого самоврядування.

Важливе сприяння імплементації НПД 1325 надає проект ООН Жінки в партнерстві з офісом Віце-прем'єр-міністра з питань європейської та євроатлантичної інтеграції України «Гендерна рівність в центрі реформ, миру і безпеки», що фінансується Урядом Швеції.

Проект спрямований на підтримку Уряду у досягненні перетворюючих результатів для гендерної рівності та розширення прав і можливостей жінок в Україні через інтеграцію гендерної рівності та зобов'язань у сфері прав людини в національні реформи і процеси миру і безпеки та шляхом створення механізмів для адекватного фінансування, здійснення, моніторингу та оцінки.

ООН Жінки підтримали процес проміжної оцінки реалізації НПД 1325 в Україні. Мета оцінки плану - огляд прогресу, досягнень та викликів в цілях зміцнення рамок НПД для більш ефективної імплементації та підзвітності на другому етапі чотирирічного ►

Проміжна оцінка українського НПД 1325 фокусується на таких питаннях:

- аналіз відповідності НПД 1325 букві та духу резолюції РБ ООН 1325
- аналіз сприятливого середовища, політик, чинників, драйверів, що підсилюють або перешкоджають реалізації НПД 1325
- огляд релевантних практик та досвіду, в том числі міжнародного, з реалізації НПД 1325
- оцінка НПД 1325 виконавцями

► плану. Результати проміжної оцінки будуть використані для напрацювання рекомендацій щодо внесення змін і доповнень до чинного НПД для підтримки більш ефективного його виконання, а також пропозицій щодо зміцнення структури моніторингу та оцінки.

Методологія

Оцінка НПД 1325 базується на таких критеріях:

- Актуальність
- Ефективність
- Результативність
- Стійкість
- Вплив

Методологія проміжної оцінки, як правило, ґрунтується на «зважуванні» запланованих і реалізованих заходів плану. У низці представлених допоміжних ресурсів для оцінки, включаючи Державну доповідь про стан реалізації НПД 1325 за підсумками 2016-2017 років, внутрішню швидку оцінку реалізації НПД 1325, а також ін. джерела є достатньо даних про статус заходів де-юре і де-факто. Для процесу, ініційованого і здійснюваного офісом Віце-прем'єр-міністра з питань європейської та євроатлантичної інтеграції, щодо внесення змін та доповнень до НПД 1325, мають цінність рекомендації, що ґрунтуються на підході, який використовується для фінальних оцінок. У цьому випадку оцінка базується на огляді і «зважуван-

ні» результативності і впливу оцінюваного об'єкта. У зв'язку з цим справжня оцінка мала певні обмеження, пов'язані з неповнотою і незавершеністю логічної рамки НПД 1325, а також відсутністю даних про фінансування заходів НПД 1325, що робить неможливим оцінювання ефективності вкладених ресурсів. Для України НПД 1325 є першим, відповідно, вплив - зміна поведінкових установок, інститутів, має довгостроковий характер.

Кабінетне дослідження базується на методах порівняльного аналізу, системного аналізу, аналогії, абстракції.

Ключовим у структурі кабінетного дослідження є аналіз контексту, пов'язаного з процесами інтеграції України в Європейський Союз і НАТО, що встановлює певну рамку зобов'язань, у тому числі гендерної рівності в секторі безпеки.

Аналіз НПД 1325, в тому числі порівняльний аналіз НПД 1325 і резолюції РБ ООН 1325, показав розриви і можливості у вирішенні завдань, поставлених нормативами резолюції РБ і запланованих НПД. Це дозволило визначити структурні елементи НПД, які потребують додаткових інтервенцій з боку держави, а також сформулювати рекомендації для проектування майбутнього НПД 1325.

Аналіз контексту - сприятливого середовища - виявив природу НПД 1325, його досягнення та виклики, його місце в системі національних ►

- і міжнародних зобов'язань, а також результати, які очікуються від його виконання. Існуючі політики та практики в значній мірі здатні впливати на ступінь імплементації, а також в цілому на сприйняття і прихильність виконавців НПД 1325.

Таким чином, кабінетне дослідження виявило цінність і філософію НПД 1325, а також напрями його вдосконалення.

Понад 70 нормативно-правових актів, оцінок, досліджень та інших аналітичних документів були вивчені і проаналізовані в процесі кабінетного дослідження.

Серед опитаних у 2-х ФГД і понад 25 інтерв'ю за участю 35 людей, представники, головним чином, державних органів – виконавців НПД 1325, а також залучених до виконання НПД 1325 НУО, незалежних експертів та експерток з питань жінок, миру та безпеки.

Під час польового дослідження з'ясовано знання, ставлення, практики у виконанні НПД 1325, які можна розглядати як системні та операційні перешкоди, керовані і некеровані фактори у здійсненні НПД 1325 і можливості для вдосконалення НПД 1325.

Рекомендації за результатами проміжної оцінки диференційовані на оперативні, використання яких для чинного плану здатне посилити його ефективність і вплив, а також стратегічні, які будуть корисні при розробці наступного НПД 1325.

В цілому оцінка НПД 1325 також спрямована на підвищення прозорості, ефективності та залучення сторін до виконання НПД 1325.

Збір даних здійснено якісними інструментами:

- напівструктуроване інтерв'ю. Структура додається (додаток 1).
- фокус-груповою дискусією. Структура додається (додаток 2).

РОЗДІЛ 1.

АНАЛІЗ ВІДПОВІДНОСТІ НАЦІОНАЛЬНОГО ПЛАНУ ДІЙ 1325 ДУХУ І БУКВИ РЕЗОЛЮЦІЇ 1325 РАДИ БЕЗПЕКИ ООН

Резолюція РБ ООН 1325 - це перший офіційний юридичний документ Ради Безпеки ООН, в якому передбачається участь жінок у процесах мирних переговорів і в процесах постконфліктного відновлення. Для координованої реалізації Резолюції РБ ООН 1325, в національні плани дій 1325 закладають певні стратегії щодо забезпечення участі жінок у контексті вирішення конфліктів і проведення миротворчих операцій на національному рівні.

Відповідно до резолюції 1325 Ради Безпеки ООН, тільки рівноправна участь жінок може гарантувати стабільність миру. Резолюція 1325 ґрунтується на чотирьох стовпах: забезпечення участі жінок (*Participation*), надання захисту жінкам і дівчатам (*Protection*), запобігання конфлікту (*Prevention*), гуманітарна допомога і відновлення (*Rehabilitation / Reconciliation*).

Виходячи з чого, жінки повинні бути обов'язково залучені як у міжнародні місії, так в переговори на національному рівні. Необхідно забезпечувати попередження насильства щодо жінок і дівчат в умовах конфлікту (діючого та замороженого). Надання гуманітарної допомоги є одним з важливих елементів. При цьому важливо відрізнити заходи щодо забезпечення резолюції 1325 в умовах збройного конфлікту від будь-яких інших ґендерних програм (захист від домашнього насильства, забезпечення рівності та захист від дискримінації).

Поряд з резолюцією 1325 важливо відзначити «сестринські резолюції», спрямовані на підвищення уваги до проблеми сексуального насильства – резолюції № 1820 (2008), 1888 (2009), 1960 (2010), 2106 (2013), а також на застосування більш широкого підходу – 1889 (2009), 2122 (2013), 2242 (2015). Залежно від контексту країни, резолюції, що слідує за резолюцією РБ ООН 1325, можуть бути та-

кож предметом національних зобов'язань в рамках НПД 1325. Такий підхід зумовлений можливістю звернутися не тільки до букви, але й духу резолюції РБ 1325, який знайшов відображення в НПД 1325. Таким чином, заходи плану покривають зобов'язання держави, закріплені «сестринськими» резолюціями в частині збільшення доступу постраждалих від сексуального насильства до служб сексуального та репродуктивного здоров'я (2122), зміцнення системи надання послуг (1888), посилення участі жінок у запобіганні, захисті та реагуванні (2106) і т.д..

Специфіка НПД 1325 відображає контекст країни, який полягає не тільки в наявності збройного конфлікту на території країни, а і в тому, що для України це перший документ такого роду, що посилює актуальність НПД 1325.

Національний план дій 1325, крім іншого, є національним рамковим документом, успішна реалізація якого, а, отже, досягнення цілей резолюції РБ ООН 1325, вимагає прийняття відомчих і місцевих/локальних робочих планів 1325, причому не тільки органами сектору безпеки та оборони, але й іншими виконавцями, зазначеними в НПД 1325¹. Незважаючи на те, що для України НПД 1325 є планом першого покоління², з метою його виконання прийнято відомчі плани 5-ти відомств: МВС, МО, ДСНС, Національної поліції, ►

¹ Оцінка відомчих та місцевих планів також може мати свої особливості в силу рамки НПД 1325 і також потребує надалі оцінки на предмет досягнення цілей резолюції 1325.

² Більшість національних планів дій першого покоління була швидше сфокусована на процесах, ніж на їх результатах. Аналіз деяких з них говорить про відсутність чіткого бачення того, які саме дії слід робити для здійснення поставлених масштабних цілей, недостатньо чітке визначення відповідальності, бюджету та термінів, а також про брак механізмів координації і контролю. У планах дій другого і третього покоління були зроблені спроби усунення цих недоліків // http://wps.unwomen.org/pdf/ru/RU_CN10.pdf. С. 8

Державної прикордонної служби. Викладене розглядається як серйозне **досягнення**.

Іншим **досягненням** можна розглядати прийняття *місцевих планів дій 1325* чи включення питань щодо виконання НПД 1325 в існуючі обласні програми в 21-й області країни. Більш того, регіональними виконавцями, зокрема, організаціями громадянського суспільства підкреслена мобілізуюча, консолідуюча роль порядку денного 1325, яка стала демонстраційним майданчиком для спільних зусиль усіх секторів та інтересів на місцевому рівні. Це важливе досягнення може бути утримано за умови аналізу і врахування регіональної специфіки у локальних планах дій 1325.

Таким чином, НПД 1325 слугуватиме свого роду «парасолькою» для відомих і місцевих локальних планів дій 1325, які повинні перебувати в органічному зв'язку один з одним.

Між тим, **ефективність та вплив** НПД 1325 могли бути посилені при використанні пілотування, як підходу до реалізації плану. Модель пілотування здатна показати хороші практики впровадження та розробки окремих інструментів для національного охоплення, навчання та моніторингу. Плюс у пілотних проектах, це - можливість спостереження і навчання, що в підсумку і є прогресом. Пілотування - це хороший спосіб відстежувати доступ до послуг, оцінювати ефективність спеціалізованих тренінгів і т. д.

Оцінку відображення резолюції РБ ООН 1325 в Національному плані дій, схваленому Кабінетом Міністрів України 24 лютого 2016 року, здійснено шляхом порівняльного аналізу ключових заходів резолюції РБ ООН 1325, які покликані вживати держави-члени, та завдань і заходів, які містяться в НПД 1325. Нижче (табл. 1) наведено порівняльну таблицю щодо відповідності запланованих заходів НПД 1325 заходам резолюції РБ ООН 1325. В таблиці вказані органи, відповідальні за реалізацію кожного заходу, а також надано коментарі про ступінь відповідності. Крім того, відзначені стовпи, що забезпечуються відповідними заходами резолюції РБ та НПД 1325.

При аналізі відповідності зіставлено не тільки положення резолюції РБ та НПД, а й цінності, втілені в розглянутих документах. Не ставлячи завдання дослідити природу дихотомії «буква і дух» юридичного або політичного документа зазначимо, що під буквою резолюції РБ ООН 1325 розуміють характеристики тексту. Таким чином, буква резолюції РБ 1325 - текстуальний вираз, а дух її - реальний сенс, який в неї вкладала Рада Безпеки ООН. Реальний сенс втілено в цінностях, принципах (основних засадах), аксіомах і презумпціях.

Завдяки особливій природі РБ ООН і її резолюцій стало можливим генерування в резолюції РБ ООН 1325 ідей миру та безпеки, роззброєння, демілітаризації, демобілізації. Ці цілі й цінності не мають прямого текстуального оформлення, а їх

визнання і значення полягає в глибинному змісті резолюції РБ ООН 1325.

Формальні вимоги резолюції РБ 1325, звернені до держав у вигляді заходів, відображених у таблиці. У свою чергу, заходи НПД 1325, які виходять з контексту країни, потреб груп інтересів, що відображають існуючу ситуацію. Можна сказати, що заходи резолюції РБ відображають належне (міжнародний політичний документ), а заходи НПД відображають існуюче (система реальних відносин).

ПОРІВНЯЛЬНА ТАБЛИЦЯ 1.

Відображення пропонує резолюцією Ради Безпеки ООН 1325 заходів в Національному плані дій України з виконання резолюції РБ ООН 1325 на 20160-2020 р.р.

Заходи резолюції СБ	Заходи НДП	Органи, що відповідають за реалізацію	Ступінь відповідності / коментарі
<p>1. забезпечити більш активну участь жінок на всіх рівнях прийняття рішень в межах національних, регіональних і міжнародних інститутів і механізмів запобігання, регулювання і вирішення конфліктів</p> <p>УЧАСТЬ</p>	<p>1.3. аналіз практик та умов забезпечення участі жінок у міжнародних миротворчих процесах, переговорних групах, багатосторонніх заходах щодо протидії зовнішнім та внутрішнім безпековим викликам та загрозам</p> <p>УЧАСТЬ</p> <p>4.6. проведення тренінгів з теорії і практики встановлення миру, примирення та участі у миротворчих процесах для жінок, які залучаються до проведення безпосередніх заходів врегулювання конфліктних та кризових ситуацій, участі у складі миротворчого персоналу та контингенту, переговорних процесів тощо</p> <p>УЧАСТЬ</p> <p>5.1. забезпечення участі жінок у міжнародних операціях з підтримання миру та безпеки</p> <p>УЧАСТЬ</p> <p>5.2 забезпечення участі жінок у міжнародних миротворчих процесах, переговорних групах, багатосторонніх заходах щодо протидії зовнішнім та внутрішнім безпековим викликам</p> <p>УЧАСТЬ</p> <p>5.3. забезпечення участі жінок у роботі військово-цивільних адміністрацій, утворених на території Донецької та Луганської областей</p> <p>УЧАСТЬ</p> <p>5.4. забезпечення участі жінок у моніторингових місцях та міжнародних безпекових організаціях</p> <p>УЧАСТЬ</p> <p>5.5. розширення представництва жінок у секторі безпеки та оборони, силових структурах шляхом впровадження позитивних дій з використанням міжнародного досвіду</p> <p>УЧАСТЬ</p> <p>7.6. залучення дівчат та жінок до налагодження діалогу та в разі потреби вирішення конфліктів на рівні територіальних громад, особливо тих, які приймають внутрішньо переміщених осіб</p> <p>УЧАСТЬ</p>	<p>МО, МЗС, МСП, АДПС, МВС, міжнародні організації (за згодою)</p> <p>МСП, МО, МВС, МЗС, СБУ (за згодою), ОДА, Київська МДА, НУО (за згодою)</p> <p>МО, МВС, МЗС, НУО (за згодою)</p> <p>МЗС, МО, МВС, ДСНС, НУО (за згодою)</p> <p>МО, СБУ (за згодою), Донецька, Луганська ОДА</p> <p>МО, МВС, МЗС, ОДА, Київська МДА, НУО (за згодою)</p> <p>МО, МВС, АДПС, СБУ (за згодою), МСП, ДСНС</p> <p>ОДА, Київська МДА, НУО (за згодою)</p>	<p>Захід резолюції РБ спрямовано на реалізацію принципу участі.</p> <p>НПД 1325 також забезпечує реалізацію принципу у 8-ми заходах з 49.</p> <p>Цей блок заходів охоплює місцевий/локальний, національний, міжнародний рівні.</p>

Заходи резолюції СБ	Заходи НДП	Органи, що відповідають за реалізацію	Ступінь відповідності / коментарі
<p>3. представляти Генеральному секретарю кандидатури для включення до регулярно поновлюваного централізованого списку</p> <p>УЧАСТЬ</p>	<p>5.1. забезпечення участі жінок у міжнародних операціях з підтримання миру та безпеки</p> <p>УЧАСТЬ</p> <p>5.2. забезпечення участі жінок у міжнародних миротворчих процесах, переговорних групах, багатосторонніх заходах щодо протидії зовнішнім та внутрішнім безпековим викликам та загрозам</p> <p>УЧАСТЬ</p> <p>5.4. забезпечення участі жінок у моніторингових місіях та міжнародних безпекових організаціях</p> <p>УЧАСТЬ</p>	<p>МО, МЗС, МВС, НУО (за згодою)</p> <p>МЗС, МО, МВС, ДСНС, НУО (за згодою)</p> <p>МО, МВС, МЗС, ОДА, Київська МДА, НУО (за згодою)</p>	<p>Згідно з резолюцією РБ 1325 інституціоналізація участі забезпечується створенням централізованого списку кандидатів-жінок.</p> <p>3 заходи НДП 1325 забезпечують відповідний захід резолюції РБ.</p>
<p>6. включати в підготовку військового і цивільного поліцейського персоналу матеріали, що стосуються захисту прав та особливих потреб жінок, а також значення залучення жінок до всіх заходів з підтримання миру і миробудування, а також з питань усвідомлення проблеми ВІЛ/СНІД</p> <p>УЧАСТЬ ЗАХИСТ</p>	<p>1.1. проведення досліджень корінних причин виникнення конфліктів та їх впливу на жінок і дівчат, у тому числі стосовно ризиків ґендерно зумовленого насильства, доступу до правосуддя</p> <p>ЗАПОБІГАННЯ</p> <p>1.3. аналіз практик та умов забезпечення участі жінок у міжнародних миротворчих процесах, переговорних групах, багатосторонніх заходах щодо протидії зовнішнім та внутрішнім безпековим викликам та загрозам</p> <p>УЧАСТЬ</p> <p>1.4. проведення аналізу застосування міжнародного досвіду, наявних навчальних програм з питань конфліктів, вимушеного переселення, роззброєння, демобілізації, реінтеграції, доступу до правосуддя</p> <p>ЗАХИСТ РЕАБІЛІТАЦІЯ / ВІДНОВЛЕННЯ</p> <p>4.1. розроблення навчальних програм із впровадження резолюції Ради Безпеки ООН 1325, ґендерних аспектів вимушеного переселення, роззброєння, медіації, демобілізації, реінтеграції, доступу до правосуддя з метою їх подальшого включення до навчальних планів вищих навчальних закладів системи безпеки та оборони, а також до програм курсів підвищення кваліфікації</p> <p>ЗАХИСТ РЕАБІЛІТАЦІЯ / ВІДНОВЛЕННЯ</p> <p>4.2. проведення навчань військовослужбовців, працівників правоохоронних органів, у тому числі керівного складу, щодо застосування позитивних дій у діяльності правоохоронних органів, Збройних Сил, а також з питань протидії сексуальному насильству в умовах конфліктів, порядку здійснення захисних та реабілітаційних заходів для жінок, постраждалих від конфліктних та кризових ситуацій, протидії поширенню ВІЛ/СНІДу</p> <p>ЗАХИСТ РЕАБІЛІТАЦІЯ / ВІДНОВЛЕННЯ</p> <p>4.3. проведення навчань для посадових осіб місцевого самоврядування та державних службовців з питань реалізації резолюції Ради Безпеки ООН 1325, зокрема щодо запобігання та врегулювання конфліктів, порядку взаємодії з надання допомоги постраждалим</p> <p>ЗАХИСТ ЗАПОБІГАННЯ РЕАБІЛІТАЦІЯ / ВІДНОВЛЕННЯ</p>	<p>МСП, МО, МВС, ДСА, ОДА, Київська МДА, НАН (за згодою), НУО (за згодою)</p> <p>МО, МЗС, МСП, АДПС, МВС, міжнародні організації (за згодою)</p> <p>МСП, МО, МВС, ДСНС, МОН, СБУ (за згодою), НУО (за згодою)</p> <p>МО, МВС, ДСНС, МСП, МОН, СБУ (за згодою), НУО (за згодою)</p> <p>МО, МВС, ДСНС, АДПС, МСП, МОН, МОЗ, СБУ (за згодою), МЮ, ОДА, Київська МДА, НУО (за згодою)</p> <p>ОДА, Київська МДА, НУО (за згодою)</p>	<p>Даний захід резолюції РБ спрямовано на підготовку персоналу з метою профілактики дій, що порушують права і особливі потреби жінок, а не тільки на захист, реабілітацію, відновлення, передбачені НДП.</p> <p>6 заходів НДП 1325 забезпечують розглянутий захід Резолюції РБ 1325, 2 з них спрямовано на запобігання.</p>

Заходи резолюції СБ	Заходи НДП	Органи, що відповідають за реалізацію	Ступінь відповідності / коментарі
<p>7. розширювати свою добровільну фінансову, технічну та матеріальну підтримку зусиль з підготовки персоналу з урахуванням ґендерних аспектів, включаючи зусилля, що вживаються відповідними фондами і програмами</p> <p>ЗАХИСТ</p> <p>ЗАПОБІГАННЯ</p> <p>РЕАБІЛІТАЦІЯ / ВІДНОВЛЕННЯ</p>	<p>1.2. розроблення регіональної моніторингової картки стану справ щодо захисту, надання допомоги та реабілітації постраждалих від ґендерно-зумовленого насильства, а також участі жінок у встановленні миру та запобіганні конфліктам –</p> <p>УЧАСТЬ ЗАХИСТ РЕАБІЛІТАЦІЯ / ВІДНОВЛЕННЯ</p>	<p>МСП, МО, МОЗ, ДСА (за згодою), ОДА, Київська МДА, НУО (за згодою)</p>	<p>Захід спрямовано на на-працювання заходів щодо надання різного роду підтримки у підготовці ґендерно-чутливого персоналу.</p> <p>7 заходів спрямовані, головним чином, на захист, реабілітацію, відновлення, які перебувають у функціоналі персоналу, що навчається</p>
	<p>4.1. розроблення навчальних програм із впровадження резолюції Ради Безпеки ООН 1325, ґендерних аспектів вимушеного переселення, роззброєння, медіації, демобілізації, реінтеграції, доступу до правосуддя з метою їх подальшого включення до навчальних планів вищих навчальних закладів системи безпеки та оборони, а також до програм курсів підвищення кваліфікації</p> <p>ЗАХИСТ РЕАБІЛІТАЦІЯ / ВІДНОВЛЕННЯ</p>	<p>МО, МВС, ДСНС, МСП, МОН, СБУ (за згодою), НУО (за згодою)</p>	
	<p>4.2. проведення навчань військовослужбовців, працівників правоохоронних органів, у тому числі керівного складу, щодо застосування позитивних дій у діяльності правоохоронних органів, Збройних Сил, а також з питань протидії сексуальному насильству в умовах конфліктів, порядку здійснення захисних та реабілітаційних заходів для жінок, постраждалих від конфліктних та кризових ситуацій, протидії поширенню ВІЛ/СНІДу</p> <p>ЗАХИСТ РЕАБІЛІТАЦІЯ / ВІДНОВЛЕННЯ</p>	<p>МО, МВС, ДСА, АДПС, МСП, МОН, МОЗ, СБУ (за згодою), МЮ, ОДА, Київська МДА, НУО та міжнародні організації (за згодою)</p>	
	<p>4.3. проведення навчань для посадових осіб місцевого самоврядування та державних службовців з питань реалізації резолюції Ради Безпеки ООН 1325, зокрема щодо запобігання та врегулювання конфліктів, порядку взаємодії з надання допомоги постраждалим</p> <p>ЗАХИСТ ЗАПОБІГАННЯ РЕАБІЛІТАЦІЯ / ВІДНОВЛЕННЯ</p>	<p>ОДА, Київська МДА, НУО та міжнародні організації (за згодою)</p>	
	<p>4.4. проведення навчань для соціальних працівників, психологів, юристів, медичних працівників, представників громадських організацій, волонтерів з питань надання ґендерно-чутливих соціальних послуг, запобігання та протидії всім формам насильства щодо жінок, надання допомоги постраждалим від конфліктів, сексуального насильства з урахуванням потреб постраждалих від конфліктів, у тому числі особливих потреб людей з інвалідністю, осіб похилого віку</p> <p>ЗАХИСТ ЗАПОБІГАННЯ РЕАБІЛІТАЦІЯ / ВІДНОВЛЕННЯ</p>	<p>МСП, МОЗ, МОН, ОДА, Київська МДА, НУО (за згодою)</p>	
	<p>4.5. проведення для педагогічних працівників та батьків навчань з питань особливостей безпеки життєдіяльності дівчат та хлопців, зокрема щодо поводження з вибухонебезпечними предметами, здійснення психологічної підтримки з питань подолання психологічних травм у дівчат та хлопців, які постраждали від конфліктів</p> <p>ЗАПОБІГАННЯ РЕАБІЛІТАЦІЯ / ВІДНОВЛЕННЯ</p>	<p>МОН, ДСНС, МПС, ОДА, Київська МДА, НУО (за згодою)</p>	
	<p>4.6. проведення тренінгів з теорії і практики встановлення миру, примирення та участі у миротворчих процесах для жінок, які залучаються до проведення безпосередніх заходів врегулювання конфліктних та кризових ситуацій, участі у складі миротворчого персоналу та контингенту, переговорних процесів тощо</p> <p>УЧАСТЬ</p>	<p>МСП, МО, МВС, МЗС, СБУ (за згодою), ОДА, Київська МДА, НУО (за згодою)</p>	

Заходи резолюції СБ	Заходи НДП	Органи, що відповідають за реалізацію	Ступінь відповідності / коментарі
<p>8. застосовувати підхід, заснований на обліку гендерних аспектів, у тому числі, серед іншого: а) особливих потреб жінок і дівчат під час репатріації і розселення, а також у тому, що стосується реабілітації, реінтеграції і постконфліктного відновлення; б) заходів, спрямованих на підтримку місцевих мирних ініціатив, висунутих жінками, і місцевих процесів врегулювання конфліктів і на залучення жінок у діяльність всіх механізмів здійснення мирних угод; з) заходів, що забезпечують захист і повагу прав людини жінок і дівчат, особливо в тому, що стосується конституції, виборчої системи і діяльності поліції та судових органів -</p> <p>УЧАСТЬ ЗАХИСТ РЕАБІЛІТАЦІЯ / ВІДНОВЛЕННЯ</p>	<p>1.2. розроблення регіональної моніторингової картки стану справ щодо захисту, надання допомоги та реабілітації постраждалих від гендернозумовленого насильства, а також участі жінок у встановленні миру та запобіганні конфліктам</p> <p>УЧАСТЬ ЗАХИСТ РЕАБІЛІТАЦІЯ / ВІДНОВЛЕННЯ</p>	<p>МСП, МО, МОЗ, ДСА (за згодою), ОДА, Київська МДА, НУО (за згодою)</p>	<p>Даний захід Резолюції спрямовано на забезпечення інтегрування гендерних питань як під час оцінки потреб, так і під час напроцювання заходів. Останні пов'язані з превентивними заходами чи постконфліктним розвитком, участю, захистом жінок.</p> <p>40 заходів НДП 1325 спрямовано на захист, реабілітацію, відновлення, головним чином.</p>
	<p>1.3. аналіз практик та умов забезпечення участі жінок у міжнародних миротворчих процесах, переговорних групах, багатосторонніх заходах щодо протидії зовнішнім та внутрішнім безпековим викликам та загрозам</p> <p>УЧАСТЬ</p>	<p>МО, МЗС, МСП, АДПС, МВС, міжнародні організації (за згодою)</p>	
	<p>1.4. проведення аналізу застосування міжнародного досвіду, наявних навчальних програм з питань конфліктів, вимушеного переселення, роззброєння, демобілізації, реінтеграції, доступу до правосуддя</p> <p>ЗАХИСТ РЕАБІЛІТАЦІЯ / ВІДНОВЛЕННЯ</p>	<p>МСП, МО, МВС, ДСНС, МОН, СБУ (за згодою), НУО (за згодою)</p>	
	<p>2.1. оцінка потреб населення в конфліктній ситуації, пов'язаних з наданням медичної, гуманітарної допомоги, освітніх і адміністративних послуг, зайнятості, первинної та вторинної юридичної допомоги, яка бере до уваги вік, гендер, стан здоров'я і місця проживання</p> <p>РЕАБІЛІТАЦІЯ / ВІДНОВЛЕННЯ</p>	<p>ОДА, Київська МДА, МОЗ, МОН, МЮ, НУО (за згодою)</p>	
	<p>2.2. проведення оцінки потреб населення у соціальних послугах</p> <p>РЕАБІЛІТАЦІЯ / ВІДНОВЛЕННЯ</p>	<p>ОДА, Київська МДА</p>	
	<p>2.3. проведення оцінки потреб населення в умовах конфлікту в медичній, гуманітарній допомозі, освітніх, адміністративних послугах та послугах працевлаштування, наданні права на безоплатну первинну та вторинну правову допомогу з урахуванням віку, статі, стану здоров'я та місця проживання</p> <p>РЕАБІЛІТАЦІЯ / ВІДНОВЛЕННЯ</p>	<p>МСП, МОЗ, ОДА, Київська МДА, НУО (за згодою)</p>	
	<p>2.4. проведення аналізу та розроблення рекомендацій щодо створення необхідної інфраструктури з урахуванням потреб дівчат та хлопців, жінок та чоловіків, зокрема осіб з інвалідністю</p> <p>РЕАБІЛІТАЦІЯ / ВІДНОВЛЕННЯ</p>	<p>МСП, ОДА, Київська МДА, НУО (за згодою)</p>	
	<p>3.3. забезпечення належного реагування на випадки правопорушень, пов'язаних з гендерно зумовленим насильством на території проведення антитерористичної операції та у регіонах з найбільшою кількістю внутрішньо переміщених осіб</p> <p>ЗАХИСТ</p>	<p>МВС, МО, АДПС, МСП, СБУ (за згодою), ОДА, Київська МДА, НУО та міжнародні організації (за згодою)</p>	
<p>3.4. здійснення соціального замовлення для реалізації програм та проектів у сфері протидії гендерно зумовленому насильству, надання допомоги постраждалим від конфліктів, забезпечення гендерної рівності під час ліквідації наслідків конфлікту</p> <p>ЗАХИСТ РЕАБІЛІТАЦІЯ / ВІДНОВЛЕННЯ</p>	<p>ОДА, Київська МДА, МО, МВС, ДСНС, МСП, МОН, СБУ та НУО та міжнародні організації (за згодою)</p>		

Заходи резолюції СБ	Заходи НДП	Органи, що відповідають за реалізацію	Ступінь відповідності / коментарі
	<p>4.1. розроблення навчальних програм із впровадження резолюції Ради Безпеки ООН 1325, ґендерних аспектів вимушеного переселення, роззброєння, медіації, демобілізації, реінтеграції, доступу до правосуддя з метою їх подальшого включення до навчальних планів вищих навчальних закладів системи безпеки та оборони, а також до програм курсів підвищення кваліфікації</p> <p>ЗАХИСТ РЕАБІЛІТАЦІЯ / ВІДНОВЛЕННЯ</p>	<p>МО, МВС, ДСНС, АДПС, МСП, МОН, МОЗ, МЮ, ОДА, Київська МДА, НУО (за згодою)</p>	
	<p>4.2. проведення навчань військовослужбовців, працівників правоохоронних органів, у тому числі керівного складу, щодо застосування позитивних дій у діяльності правоохоронних органів, Збройних Сил, а також з питань протидії сексуальному насильству в умовах конфліктів, порядку здійснення захисних та реабілітаційних заходів для жінок, постраждалих від конфліктних та кризових ситуацій, протидії поширенню ВІЛ/СНІДу</p> <p>ЗАХИСТ РЕАБІЛІТАЦІЯ / ВІДНОВЛЕННЯ</p>	<p>ОДА, Київська МДА, НУО (за згодою)</p>	
	<p>4.3. проведення навчань для посадових осіб місцевого самоврядування та державних службовців з питань реалізації резолюції Ради Безпеки ООН 1325, зокрема щодо запобігання та врегулювання конфліктів, порядку взаємодії з надання допомоги постраждалим</p> <p>ЗАХИСТ ЗАПОБІГАННЯ РЕАБІЛІТАЦІЯ / ВІДНОВЛЕННЯ</p>	<p>МСП, МОЗ, МОН, ОДА, Київська МДА, НУО (за згодою)</p>	
	<p>4.4. проведення навчань для соціальних працівників, психологів, юристів, медичних працівників, представників громадських організацій, волонтерів з питань надання ґендерно-чутливих соціальних послуг, запобігання та протидії всім формам насильства щодо жінок, надання допомоги постраждалим від конфліктів, сексуального насильства з урахуванням потреб постраждалих від конфліктів, у тому числі особливих потреб людей з інвалідністю, осіб похилого віку</p> <p>ЗАХИСТ ЗАПОБІГАННЯ РЕАБІЛІТАЦІЯ / ВІДНОВЛЕННЯ</p>	<p>МОН, ДСНС, ОДА, Київська МДА, НУО (за згодою)</p>	
	<p>4.5. проведення для педагогічних працівників та батьків навчань з питань особливостей безпеки життєдіяльності дівчат та хлопців, зокрема щодо поводження з вибухонебезпечними предметами, здійснення психологічної підтримки з питань подолання психологічних травм у дівчат та хлопців, які постраждали від конфліктів</p> <p>ЗАПОБІГАННЯ РЕАБІЛІТАЦІЯ / ВІДНОВЛЕННЯ</p>	<p>МОН, ДСНС, МО, обласні, Київська міська держадміністрації громадські об'єднання та міжнародні організації (за згодою)</p>	
	<p>4.6. проведення тренінгів з теорії і практики встановлення миру, примирення та участі у миротворчих процесах для жінок, які залучаються до проведення безпосередніх заходів врегулювання конфліктних та кризових ситуацій, участі у складі миротворчого персоналу та контингенту, переговорних процесів тощо</p> <p>УЧАСТЬ</p>	<p>МСП, МО, МВС, МЗС, СБУ, ОДА, Київська МДА, НУО (за згодою)</p>	
	<p>5.3. забезпечення участі жінок у роботі військово-цивільних адміністрацій, утворених на території Донецької та Луганської областей – УЧАСТЬ</p>	<p>МО, СБУ, Донецька, Луганська ОДА</p>	

Заходи резолюції СБ	Заходи НДП	Органи, що відповідають за реалізацію	Ступінь відповідності / коментарі
	5.6. розроблення тематичних програм та соціальної реклами для розміщення у засобах масової інформації щодо ґендерних аспектів запобігання та врегулювання конфліктів ЗАПОБІГАННЯ РЕАБІЛІТАЦІЯ / ВІДНОВЛЕННЯ	МСП, МІП, НУО (за згодою)	
	5.7. поширення тематичних програм та соціальної реклами у засобах масової інформації щодо ґендерних аспектів запобігання та врегулювання конфліктів - ЗАПОБІГАННЯ РЕАБІЛІТАЦІЯ / ВІДНОВЛЕННЯ	ОДА, Київська МДА	
	6.1. проведення інформаційно-просвітницьких заходів щодо забезпечення особистої та колективної безпеки населення на територіях, де відбуваються або відбувалися воєнні дії, навчання заходам безпеки з урахуванням ґендерних аспектів, особливих потреб людей з інвалідністю, осіб похилого віку ЗАХИСТ	МСП, МО, МОЗ, ОДА, Київська МДА, НУО (за згодою)	
	7.1. удосконалення законодавства з питань попередження та протидії всім формам насильства щодо жінок, надання допомоги постраждалим від ґендерно зумовленого насильства, особливо від зґвалтування та інших форм сексуального насильства із врахування потреб постраждалих від конфліктів, у тому числі особливих потреб людей з інвалідністю ЗАХИСТ	МСП, МО, МВС, ДСНС, АДПС, МОН, МОЗ	
	7.2. виготовлення просвітницьких матеріалів у рамках формування в суспільстві толерантності, культури миру, нетерпимості до проявів дискримінації, підвищення обізнаності з питань протидії ґендерно-зумовленому насильству в умовах конфліктів та у постконфліктний період ЗАПОБІГАННЯ РЕАБІЛІТАЦІЯ / ВІДНОВЛЕННЯ	МСП, ММіС, МІП, МО, МВС, НУО (за згодою)	
	7.3. проведення інформаційно-просвітницьких кампаній з питань протидії ґендерно зумовленому насильству в умовах конфліктів та у постконфліктний період, формування активної громадянської позиції населення щодо реагування на випадки ґендерно зумовленого насильства, залучення юнаків та чоловіків до організації заходів із запобігання та протидії насильству ЗАПОБІГАННЯ	ОДА, Київська МДА, НУО (за згодою)	
	7.4. проведення навчань для представників засобів масової інформації та мас-медіа щодо інструментів формування у суспільстві толерантності, культури миру та протидії ґендерно зумовленому насильству ЗАПОБІГАННЯ	МСП, МІП, ОДА, Київська МДА, НУО (за згодою)	
	7.5. проведення інформаційно-просвітницьких заходів, спрямованих на формування у молоді стійких переконань щодо норм культури миру, толерантності, протидії конфліктам ЗАПОБІГАННЯ	МСП, ММіС, МОН, МІП, ОДА, Київська МДА, НУО (за згодою)	
	7.6. залучення дівчат та жінок до налагодження діалогу та в разі потреби вирішення конфліктів на рівні територіальних громад, особливо тих, які приймають внутрішньо переміщених осіб УЧАСТЬ	ОДА, Київська МДА, НУО (за згодою)	

Заходи резолюції СБ	Заходи НДП	Органи, що відповідають за реалізацію	Ступінь відповідності / коментарі
	<p>8.1. забезпечення здійснення спеціальних заходів для захисту жінок і дівчат від сексуального насильства в умовах конфліктів</p> <p>ЗАХИСТ</p>	МВС, ДСА (за згодою), МО, СБУ (за згодою)	
	<p>8.2. удосконалення та впровадження ефективного механізму направлення до суб'єктів надання допомоги жінок і дівчат, які постраждали від гендерно зумовленого насильства, особливо від зґвалтування та інших форм сексуального насильства</p> <p>ЗАХИСТ</p>	МСП, МВС, МО СБУ (за згодою), МОН, МОЗ, ОДА, Київська МДА	
	<p>8.5. формування та оновлення бази даних органів, установ, організацій, які надають послуги із захисту і підтримки жертв гендерно зумовленого насильства та інформування про допомогу, яку можна в них отримати</p> <p>ЗАХИСТ</p>	МСП, МВС, МО, СБУ (за згодою), МОН, МОЗ, ОДА, Київська МДА	
	<p>8.6. розроблення та розповсюдження методичних матеріалів, пов'язаних із захистом та наданням допомоги постраждалим від конфліктів з урахуванням потреб внутрішньо переміщених осіб та осіб, які перебувають в районі проведення антитерористичної операції, населеному пункті, розташованому на лінії зіткнення, та на тимчасово окупованих територіях</p> <p>ЗАХИСТ</p>	МСП, ДСНС, АДПС, ОДА, Київська МДА, НУО (за згодою)	
	<p>9.1. розроблення та впровадження програм реабілітації та реінтеграції осіб, які постраждали від конфліктів та насильства, внутрішньо переміщених осіб, учасників антитерористичної операції та їх сімей із врахуванням потреб жінок і дівчат</p> <p>РЕАБІЛІТАЦІЯ / ВІДНОВЛЕННЯ</p>	МСП, МОЗ, МОН, ОДА, Київська МДА, НУО (за згодою)	
	<p>9.2. забезпечення надання безоплатної первинної правової допомоги постраждалим від конфліктів, гендерно зумовленого насильства, зокрема сексуального</p> <p>ЗАХИСТ</p>	МЮ, ОДА, Київська МДА, НУО (за згодою)	
	<p>9.3. забезпечення надання комплексної допомоги постраждалим від гендерно зумовленого насильства на базі діючої мережі закладів, установ та організацій, які працюють у цій сфері</p> <p>ЗАХИСТ</p>	ОДА, Київська МДА, НУО (за згодою)	
	<p>9.4. підтримка жіночих ініціативних груп, проведення груп підтримки та самопомоги для постраждалих від конфліктів з урахуванням потреб дівчат та хлопців, жінок і чоловіків</p> <p>РЕАБІЛІТАЦІЯ / ВІДНОВЛЕННЯ</p>	ОДА, Київська МДА, НУО (за згодою)	
	<p>9.5. надання медичних, освітніх послуг з питань репродуктивного здоров'я жінкам, які постраждали від конфліктів</p> <p>РЕАБІЛІТАЦІЯ / ВІДНОВЛЕННЯ</p>	ОДА, Київська МДА (за згодою), МОЗ, МОН, НУО (за згодою)	
	<p>10.4. проведення опитування жінок, постраждалих від конфліктів, представників громадських організацій, які надають допомогу, волонтерів</p>	ОДА, Київська МДА (за згодою), , НУО та міжнародні організації (за згодою)	

Заходи резолюції СБ	Заходи НДП	Органи, що відповідають за реалізацію	Ступінь відповідності / коментарі
	10.6. проведення досліджень, спрямованих на відслідковування змін, тенденцій та впливу на ситуацію у суспільстві	МСП, НАН, НУО та міжнародні організації (за згодою)	
<p>9. закликає всі сторони в озброєних конфліктах в повній мірі дотримуватися міжнародно-правових норм, що застосовуються до прав і захисту жінок і дівчат, особливо цивільних осіб, зокрема зобов'язання, що застосовуються до них згідно з Женевськими конвенціями 1949 року і Додатковими протоколами до конвенцій 1977 року, Конвенцією про біженців 1951 року та Протоколом до неї 1967 року, Конвенцією про ліквідацію усіх форм дискримінації щодо жінок 1979 року і Факультативним протоколом до неї 1999 року та Конвенцією Організації Об'єднаних Націй про права дитини 1989 року і двома Факультативними протоколами до неї від 25 травня 2000 року, і враховувати відповідні положення Римського статуту Міжнародного кримінального суду</p> <p>ЗАХИСТ РЕАБІЛІТАЦІЯ / ВІДНОВЛЕННЯ</p>	<p>1.2. розроблення регіональної моніторингової картки стану справ щодо захисту, надання допомоги та реабілітації постраждалих від ґендерно зумовленого насильства, а також участі жінок у встановленні миру та запобіганні конфліктам</p> <p>УЧАСТЬ ЗАХИСТ РЕАБІЛІТАЦІЯ / ВІДНОВЛЕННЯ</p>	МСП, МО, МОЗ, ДСНС (за згодою), МОН, СБУ, НУО (за згодою)	<p>Захід спрямовано на інституціоналізацію виконання і юридичної звітності за міжнародними нормами та зобов'язаннями.</p> <p>12 захисних та відновних заходів спрямовано на виконання принципів гуманітарного права і прав людини</p>
	<p>1.4. проведення аналізу застосування міжнародного досвіду, наявних навчальних програм з питань конфліктів, вимушеного переселення, роззброєння, демобілізації, реінтеграції, доступу до правосуддя</p> <p>ЗАХИСТ РЕАБІЛІТАЦІЯ / ВІДНОВЛЕННЯ</p>	МСП, МО, МВС, ДСНС, МОН, СБУ, НУО (за згодою)	
	<p>2.1. оцінка потреб населення в конфліктній ситуації, пов'язаних з наданням медичної, гуманітарної допомоги, освітніх і адміністративних послуг, зайнятості, первинної та вторинної юридичної допомоги, яка бере до уваги вік, ґендер, стан здоров'я і місця проживання</p> <p>РЕАБІЛІТАЦІЯ / ВІДНОВЛЕННЯ</p>	ОДА, Київська МДА, МОЗ, МОН, МЮ, НУО (за згодою)	
	<p>2.2. проведення оцінки потреб населення у соціальних послугах</p> <p>РЕАБІЛІТАЦІЯ / ВІДНОВЛЕННЯ</p>	ОДА, Київська МДА	
	<p>2.3. проведення оцінки потреб населення в умовах конфлікту в медичній, гуманітарній допомозі, освітніх, адміністративних послугах та послугах працевлаштування, наданні права на безоплатну первинну та вторинну правову допомогу з урахуванням віку, статі, стану здоров'я та місця проживання</p> <p>РЕАБІЛІТАЦІЯ / ВІДНОВЛЕННЯ</p>	МСП, МОЗ, ОДА, Київська МДА, НУО (за згодою)	
	<p>3.3. забезпечення належного реагування на випадки правопорушень, пов'язаних з ґендерно-зумовленим насильством на території проведення антитерористичної операції та у регіонах з найбільшою кількістю внутрішньо переміщених осіб</p> <p>ЗАХИСТ</p>	МВС, МО, АДПС, МСП, СБУ, ОДА, Київська МДА, НУО (за згодою)	
	<p>7.1. удосконалення законодавства з питань попередження та протидії всім формам насильства щодо жінок, надання допомоги постраждалим від ґендерно зумовленого насильства, особливо від зґвалтування та інших форм сексуального насильства із врахування потреб постраждалих від конфліктів, у тому числі особливих потреб людей з інвалідністю</p> <p>ЗАХИСТ</p>	МСП, МО, МВС, ДСНС, АДПС, МОН, МОЗ	
	<p>8.3. проведення кримінального розслідування та переслідування осіб, винних у скоєнні злочинів щодо жінок і дівчат, які стали жертвами насильства</p> <p>ЗАХИСТ</p>	МВС, ДСА (за згодою), ГПУ, СБУ (за згодою)	

Заходи резолюції СБ	Заходи НДП	Органи, що відповідають за реалізацію	Ступінь відповідності / коментарі
<p>10. вживати спеціальні заходи для захисту жінок і дівчат від ґендерно зумовленого насильства, особливо від зґвалтування та інших форм сексуальної насильства і всіх інших форм насильства в ситуаціях, що представляють собою збройний конфлікт -</p> <p>ЗАХИСТ</p>	<p>1.2. розроблення регіональної моніторингової картки стану справ щодо захисту, надання допомоги та реабілітації постраждалих від ґендерно зумовленого насильства, а також участі жінок у встановленні миру та запобіганні конфліктам</p> <p>УЧАСТЬ ЗАХИСТ РЕАБІЛІТАЦІЯ / ВІДНОВЛЕННЯ</p> <p>7.1. удосконалення законодавства з питань попередження та протидії всім формам насильства щодо жінок, надання допомоги постраждалим від ґендерно зумовленого насильства, особливо від зґвалтування та інших форм сексуального насильства із врахування потреб постраждалих від конфліктів, у тому числі особливих потреб людей з інвалідністю</p> <p>ЗАХИСТ</p> <p>8.1. забезпечення здійснення спеціальних заходів для захисту жінок і дівчат від сексуального насильства в умовах конфліктів</p> <p>ЗАХИСТ</p> <p>8.2. удосконалення та впровадження ефективного механізму направлення до суб'єктів надання допомоги жінок і дівчат, які постраждали від ґендерно зумовленого насильства, особливо від зґвалтування та інших форм сексуального насильства</p> <p>ЗАХИСТ</p>	<p>МСП, МО, МОЗ, ДСА (за згодою), ОДА, Київська МДА, НУО (за згодою)</p> <p>МСП, МО МВС, ДСНС, АДПС, МОН, МОЗ</p> <p>МВС, ДСА (за згодою), МО, СБУ (за згодою)</p> <p>МСП, МВС, МО, СБУ (за згодою), МОН, МОЗ, ОДА, Київська МДА (за згодою)</p>	<p>Захід резолюції спрямовано на розробку і прийняття процедурного механізму позитивної дії для захисту жінок і дівчат від усіх форм насильства, особливо зґвалтування.</p> <p>4 заходи НДП 1325 мають фокус захисту і носять реактивний характер</p>
<p>11. покласти край беззаконню і здійснювати судове переслідування осіб, винних у геноциді, злочинах проти людства і військових злочинах, включаючи злочини, що стосуються сексуального та інших форм насильства щодо жінок і дівчат, і в зв'язку з цим наголошує на необхідності забезпечення того, щоб, за можливості, на ці злочини не поширювалася дія положень про амністію -</p> <p>ЗАХИСТ РЕАБІЛІТАЦІЯ / ВІДНОВЛЕННЯ</p>	<p>1.2. розроблення регіональної моніторингової картки стану справ щодо захисту, надання допомоги та реабілітації постраждалих від ґендерно зумовленого насильства, а також участі жінок у встановленні миру та запобіганні конфліктам</p> <p>УЧАСТЬ ЗАХИСТ РЕАБІЛІТАЦІЯ / ВІДНОВЛЕННЯ</p> <p>1.4. проведення аналізу застосування міжнародного досвіду, наявних навчальних програм з питань конфліктів, вимушеного переселення, роззброєння, демобілізації, реінтеграції, доступу до правосуддя</p> <p>ЗАХИСТ РЕАБІЛІТАЦІЯ / ВІДНОВЛЕННЯ</p> <p>7.1. удосконалення законодавства з питань попередження та протидії всім формам насильства щодо жінок, надання допомоги постраждалим від ґендерно зумовленого насильства, особливо від зґвалтування та інших форм сексуального насильства із врахування потреб постраждалих від конфліктів, у тому числі особливих потреб людей з інвалідністю</p> <p>ЗАХИСТ</p> <p>8.1. реалізація спеціальних заходів щодо захисту жінок і дівчат від сексуального насильства в конфліктних ситуаціях</p> <p>ЗАХИСТ</p> <p>8.3. проведення кримінального розслідування та переслідування осіб, винних у скоєнні злочинів щодо жінок і дівчат, які стали жертвами насильства</p> <p>ЗАХИСТ</p> <p>8.4. удосконалення механізму звітності про випадки сексуального насильства</p> <p>ЗАХИСТ</p>	<p>МСП, МО, МОЗ, ДСА (за згодою), ОДА, Київська МДА, НУО (за згодою)</p> <p>МСП, МО, МВС, ДСНС, МОН, СБУ (за згодою), НУО (за згодою)</p> <p>МСП, МО, МВС, ДСНС, АДПС, МОН, МОЗ</p> <p>МВС, ДСА (за згодою), ГПУ, СБУ (за згодою)</p> <p>МВС</p>	<p>Захід резолюції ставить завдання щодо розробки юридичних заходів захисту жінок і дівчат і відповідальності злочинців, дії яких підпадають під військові злочини і не підлягають амністії.</p> <p>6 заходів НДП забезпечують захист і реабілітацію постраждалим</p>

Заходи резолюції СБ	Заходи НДП	Органи, що відповідають за реалізацію	Ступінь відповідності / коментарі
12. поважати цивільний і гуманітарний характер таборів і поселень біженців та брати до уваги особливі потреби жінок і дівчат, у тому числі при їх проектуванні - ЗАПОБІГАННЯ, ЗАХИСТ	1.2. розроблення регіональної моніторингової картки стану справ щодо захисту, надання допомоги та реабілітації постраждалих від ґендерно зумовленого насильства, а також участі жінок у встановленні миру та запобіганні конфліктам УЧАСТЬ ЗАХИСТ РЕАБІЛІТАЦІЯ / ВІДНОВЛЕННЯ	МСП, МО, МОЗ, ДСА (за згодою), ОДА, Київська МДА, НУО (за згодою)	Захід спрямовано на прийняття до уваги при створенні інфраструктурних об'єктів потреб бенефіціарів. 2 заходи сфокусовано на захисті, реабілітації та відновленні ТПО
	2.4. проведення аналізу та розроблення рекомендацій щодо створення необхідної інфраструктури з урахуванням потреб дівчат та хлопців, жінок та чоловіків, зокрема осіб з інвалідністю РЕАБІЛІТАЦІЯ / ВІДНОВЛЕННЯ	МСП, ОДА, Київська МДА, НУО (за згодою)	
Управлінські/ координаційні та комунікаційні заходи ОРГАНІЗАЦІЙНЕ СЕРЕДОВИЩЕ	3.2. забезпечення діяльності Міжвідомчої робочої групи з питань виконання резолюції Ради Безпеки ООН 1325 та координації між суб'єктами взаємодії, які працюють над впровадженням резолюції	МСП, ММіС, АДПС МВС, МЗС, МЮ, МОН	Дані заходи забезпечують реалізацію кожного з чотирьох ключових компонентів - стовпів резолюції РБ ООН 1325 Ці заходи створюють організаційне середовище, що дозволяє посилити ефективність процесу виконання НПД 1325
	7.2. виготовлення просвітницьких матеріалів у рамках формування в суспільстві толерантності, культури миру, нетерпимості до проявів дискримінації, підвищення обізнаності з питань протидії ґендерно зумовленому насильству в умовах конфліктів та у постконфліктний період	МСП, ММіС, МІП, МО, МВС, НУО (за згодою)	
	7.3. проведення інформаційно-просвітницьких кампаній з питань протидії ґендерно зумовленому насильству в умовах конфліктів та у постконфліктний період, формування активної громадянської позиції населення щодо реагування на випадки ґендерно зумовленого насильства, залучення юнаків та чоловіків до організації заходів із запобігання та протидії насильству	ОДА, Київська МДА, НУО (за згодою)	
	7.4. проведення навчань для представників засобів масової інформації та мас-медіа щодо інструментів формування у суспільстві толерантності, культури миру та протидії ґендерно зумовленому насильству	МСП, МІП, ОДА, Київська МДА, НУО (за згодою)	
	7.5. проведення інформаційно-просвітницьких заходів, спрямованих на формування у молоді стійких переконань щодо норм культури миру, толерантності, протидії конфліктам	МСП, ММіС, МОН, МІП, ОДА, Київська МДА, НУО (за згодою)	
	10.1. утворення та забезпечення роботи міжвідомчої робочої групи з питань визначення переліку показників для оцінки ефективності Національного плану дій з виконання резолюції Ради Безпеки ООН 1325 "Жінки, мир, безпека" на період до 2020 року	МСП, інші держоргани, НДІ, НУО (за згодою)	
	10.2. розроблення уніфікованих форматів та методологічних матеріалів для підготовки аналітичних звітів для центральних та місцевих органів виконавчої влади	---	
	10.3. підготовка та оприлюднення державної доповіді про впровадження зазначеного Національного плану дій	МСП, ММіС, АДПС, МВС, МЗС, МОЗ, МО, ДСНС, ДСА (за згодою), СБУ (за згодою), ОДА, Київська МДА, НУО (за згодою)	
	10.5. проведення вибіркового моніторингу впровадження в регіонах зазначеного Національного плану дій	МСП, МВС, МОЗ, МОН, МО, ОДА, Київська МДА НУО (за згодою)	
НЕ РЕЛЕВАНТНІ ЗАХОДИ	3.1. активізація регіональних міжвідомчих координаційних рад щодо запобігання домашньому насильству, протидії торгівлі людьми в контексті виконання резолюції РБ ООН 1325	ОДА, Київська МДА	

(нумерація заходів резолюції РБ ООН 1325 та НПД 1325 відповідає нумерації в текстах Резолюції та НПД, відповідно).

ДІАГРАМА 1.

Співвідношення стовпів і заходів НПД 1325.20160-2020 р.р.

Для аналізу відібрано 9 заходів резолюції РБ ООН 1325, адресовані державам-членам. Зазначені заходи відповідають одному або більше стовпам. 49 заходів НПД також позначені відповідними стовпами.

Деякі з них також відповідають більш, ніж одному стовпу, а також більш, ніж одному заходу резолюції РБ. Цінність заходів у тому, що їх виконання має довгострокову дію і розглядається не тільки в контексті номінованих заходів і стовпів, але і сенсу резолюції РБ 1325, в цілому. Очевидно, що філософія резолюції РБ 1325 полягає в тому, що стабільний мир вимагає гендерної рівності.

Тим самим, ми розглядаємо НПД 1325 не тільки як набір заходів, але і цінностей, нехай і оформ-

лених не текстуально, але усвідомлюваних концептуально. Це означає, що НПД 1325 відповідає як букві, так і духу резолюції РБ 1325.

Водночас захід 3.1. щодо активізації регіональних міжвідомчих координаційних рад з питань запобігання домашньому насильству, протидії торгівлі людьми не пов'язаний з виконанням резолюції РБ ООН 1325 і незалежно від збройного конфлікту має бути частиною відповідної політики.

Нами виділено 9 заходів НПД 1325, які мають характер *управлінських/координаційних і комунікаційних заходів, що створюють середовище для імплементації НПД 1325*. Зазначені заходи посилюють **ефективність** і **вплив** плану. На діаграмі зображено співвідно-

шення стовпів і відповідних їм заходів один з одним.

Як бачимо, незважаючи на наявність збройного конфлікту, відповідно, високої потреби в реалізації захисних заходів, в Україні активно, в такому самому обсязі здійснюються реабілітаційні (відновлювальні) заходи. Більш того, також напрацьована і реалізується проактивна превентивна політика, спрямована на запобігання конфліктів. У свою чергу, принцип участі вимагає подальшої уваги і зусиль держави.

Координація державних органів і інших виконавців щодо досягнення цілей резолюції 1325.

Національний план дій містить перелік відповідальних держав-

них органів. Досягнення цілей резолюції вимагає постійного моніторингу не тільки виконання НПД, а й, як зазначено вище, планів окремих інституцій. Крім того, стоїть самостійне завдання щодо координації зусиль зазначених органів при міжсекторальній взаємодії.

Уповноваженим органом щодо імплементації НПД 1325 виступає Міністерство соціальної політики, при цьому відсутня координаційна рада з виконання НПД 1325. Поки в уповноваженого органу, який на сьогодні очолив розробку НПД 1325 і

займається збором звітності від державних органів, недостатньо ресурсів і потенціалу для координації виконавців НПД 1325. Незважаючи на наявність окремого завдання в НПД 1325, міжвідомча координація відзначена інтерв'юерами як один з викликів в реалізації НПД 1325.

Місце і функції державних органів як уповноважених, так і виконавців зумовлюється їх місцем і роллю в циклі розробки політики. Кожен етап цього циклу реалізується різними суб'єктами політики для забезпечення широкої участі зацікавлених

сторін, уникнення концентрації повноважень в одному органі і для розподілу відповідальності на різних етапах циклу політики.

Досвід деяких країн (Грузії, Сербії тощо) показує, що ефективним є наявність координаційних механізмів в особі наглядового органу або ради, які можуть одночасно бути і уповноваженими органами за виконання НПД 1325. Моніторинг та оцінка здійснюються незалежними громадськими організаціями. Очевидно, що наявність механізму взаємодії на платформі резолюції РБ 1325 - одна з умов

**Цікавий досвід Бельгії
щодо створення
Багатосторонньої
платформи з
Національного плану дій
щодо резолюції 1325.**

У цій платформі брали участь члени руху з проблем жінок, миру і прав людини, члени парламенту країни і представники державних адміністрацій та інститутів.

для напрацювання і реалізації адекватних заходів, що відповідають потребам бенефіціарів. Останні, в свою чергу, мають право очікувати від такого механізму надання допомоги, отримання послуг в умовах конфлікту і постконфліктного розвитку.

Позитивно оцінюючи політичну волю щодо реалізації резолюції РБ ООН 1325 в цілому, і на створення координаційних механізмів, зокрема, разом з тим вважаємо, що завдання щодо координації і взаємодії центральних органів виконавчої влади-виконавців НПД 1325 - це лише один з підходів/способів до реалізації заходів і завдань НПД. У зв'язку з цим, важливо підкреслити, що слабкість координації не є справжньою проблемою. Виконавці можуть усвідомлювати і задовольняти необхідність координації в момент появи заходів, що вимагають спільних зусиль і таких, які ведуть до єдиного результату.

Проте, хоча може існувати політична воля до реалізації Резолюції РБ ООН 1325 і встановлення механізмів координації, завдання координації та залучення сторін-виконавців НПД 1325 - урядових установ і центральних органів виконавчої влади - є лише одним підходом до реалізації заходів і завдань НПД. З цієї точки зору погана координація не є справжньою проблемою. Необхідність координації може бути реалізована та розглянута сторонами-виконавцями, коли вони бачать завдання, які вимагають спільних зусиль, що призводить до досягнення спільного результату.

У Грузії в Національній координаційній групі представлені 20 державних органів, представники НУО, а також представники регіону, що знаходиться поруч із зоною конфлікту. Щокварталу група скликає робочі засідання для обговорення перебігу реалізації заходів, передбачених в НПД, і виявлених прогалин і проблем в реалізації поставлених завдань.

В Україні координаційні механізми можуть бути посилені створенням координаційної ради при Уряді\ Апараті Уряду\ офісі Віце-прем'єр-міністра. У положенні про координаційну раду 1325 повинні бути відображені: технічне завдання; періодичність і процедури взаємодії як між структурами по горизонталі між відомствами, так і по вертикалі ієрархії і т.д. Важливо до взаємодії включати також тих виконавців, які не перебувають в управлінських зв'язках з державою, - ОМС і ОГС.

Ресурс і потенціал щодо координації має посада Урядового уповноваженого з питань гендерної політики, на яку покладено функцію з організації здійснення Кабінетом Міністрів України повноважень у сфері забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків у всіх сферах життя суспільства. Функціонал Урядового Уповноваженого з гендерної політики може покривати області, за які в цілому несе відповідальність Уряд як колегіальний орган.

Відповідальні за виконання завдань і заходів; статуси відповідальних.

У НПД 1325 під кожною метою і діяльністю наводиться перелік

відповідальних органів влади. Відповідність їх діяльності цілям резолюції стосується оцінки відомчих робочих планів. При цьому відзначаються відмінності між прогресом у досягненні цілей резолюції різними органами влади, що багато в чому пояснюється тим, що не всі виконавці на відомчому рівні мають відповідні плани. Крім того, деякі релевантні виконавці не названі в НПД 1325, зокрема, МТОТ, створене після прийняття НПД 1325, а також Міністерство регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства. Також низка дій, пов'язаних, наприклад, з поліпшенням механізму звітності щодо випадків сексуального насильства, здійсненням нагляду за розслідуванням насильницьких злочинів відносно дівчат і жінок в умовах збройного конфлікту, вимагають неодмінної участі прокуратури, зокрема, військової прокуратури (це обумовлено і участю в Римському статуті) в силу компетенції за наглядом.³

Крім того, Міністерство освіти і науки, незважаючи на наяв-

ність специфічних завдань, наприклад, завдання № 4, пов'язане з розробкою і імплементацією навчання в форматі тренінгових курсів та модулів, не поійменовано як виконавець. У той час як інституціоналізація питань резолюції РБ ООН 1325 в освітніх стандартах та навчальних планах, вимагає активної участі названого Міністерства, що було підкреслено виконавцями сектору оборони і безпеки.

Недостатньо залученим до блоку запобігання насильству, - завдання №7, для підвищення обізнаності та культури нетолерантності до насильства, оцінюється Міністерство інформаційної політики, незважаючи на артикульовану самим державним органом наявність відповідних ресурсів і потенціалу.

В управлінській традиції перше назване відомство розглядається відповідальним за організацію та проведення заходу будь-якого національного плану. Очолює список виконавців уповноважений орган - Міністерство соціальної політики.

Тим часом, специфіка напрямів НПД 1325, а також завдань і заходів передбачає передачу мандата відповідального виконавця від одного держоргану іншому. Така практика існує, активно впроваджується і свідчить про прихильність держорганів тематиці 1325 наприклад, в Швеції.

Нижче наведено досвід Грузії⁴. Виконання кожного завдання покладено на конкретне відповідне агентство, яке працює з відповідальним за співпрацю агентством.

³ Стаття 2. Функції прокуратури Закону «Про прокуратуру»: 3) нагляд за дотриманням законів органами, які здійснюють оперативно-розшукову діяльність, дізнання, досудове слідство.

⁴ (<http://www.peacewomen.org/sites/default/files/2016-2017%20NAP%20of%20Georgia%20.pdf>)

ТАБЛИЦЯ 2.

Розподіл відповідальності між держорганами Грузії

Сфера впливу	Мета	Провідна інституція
I: УЧАСТЬ	Мета 1: Підвищення рівня участі жінок у секторі забезпечення безпеки	<ul style="list-style-type: none">• Міноборони• МВС
	Мета 2: Підвищення рівня участі внутрішньо переміщених жінок і жінок із зон конфлікту, жіночих та інших організацій громадянського суспільства у запобіганні та вирішенні конфліктів	<ul style="list-style-type: none">• Апарат Державного міністра з питань примирення і громадянської рівності
II: ЗАПОБІГАННЯ	Мета 3: Запобігання ГЗН та інших ризиків, пов'язаних з безпекою людини	<ul style="list-style-type: none">• Апарат Державного міністра з питань примирення і громадянської рівності• Міносвіти і науки• Міноборони• МВС• Апарат Прем'єр-міністра
III: ЗАХИСТ	Мета 4: Наділення соціальними і економічними повноваженнями внутрішньо переміщених жінок і дівчат із зон конфлікту, а також членів їх сімей	<ul style="list-style-type: none">• Служба з надання юридичної допомоги• Міністерство Грузії у справах ТПО з окупованих територій і біженців• Міністерство Грузії у справах ТПО з окупованих територій і біженців• Міністерство економіки та сталого розвитку• Державний фонд щодо захисту і допомоги (законодавчої) жертвам работоргівлі
V: ЕФЕКТИВНА РЕАЛІЗАЦІЯ ТА МОНІТОРИНГ НПД ЩОДО РЕЗОЛЮЦІЇ РБ ООН 1325	Мета 5: Посилення підзвітності при реалізації НПД щодо резолюції РБ ООН № 1325	<ul style="list-style-type: none">• Апарат Прем'єр-міністра• Управління Громадської Адвокатури• Державний телеканал Грузії

РОЗДІЛ 2.

АНАЛІЗ СЕРЕДОВИЩА: КОНТЕКСТ, ПОЛІТИКИ, ФАКТОРИ, ДРАЙВЕРИ, ЩО ВПЛИВАЮТЬ НА ІМПЛЕМЕНТАЦІЮ НПД 1325

Контекст

В результаті збройного конфлікту на сході України, з початку 2014 року загинули понад 10 тисяч осіб, а близько 1,8 мільйона осіб (1,1 мільйон жінок і 700 тисяч чоловіків)⁵ були змушені покинути свої будинки.

Населення - жінки і чоловіки - страждають не тільки від самого збройного конфлікту, а й його наслідків протягом тривалого часу.

Жінки і дівчата є особливо вразливою групою в збройних конфліктах в результаті порушення правопорядку, погіршення соціальної структури, переміщення і економічних наслідків конфлікту. Збиток, нанесений конфліктом, має значний і довготривалий характер, впливаючи на жінок більш негативно, ніж на чоловіків. Згідно зі звітом УВКПЛ ООН жінки стають жертвами експлуатації, сексуального насильства, зґвалтувань, катувань, торгівлі людьми.⁶

Саме в конфліктних зонах часто сексуальне насильство залишається безкарним через недоступність або недостатність відповідної допомоги і послуг. У малих містах і сільських районах України, яких торкнувся конфлікт, практично відсутня система підтримки жертв конфліктів. Надання відповідних послуг правоохоронними органами, медичними та соціальними установами ускладнюється через відсутність конкретних знань і навичок, необхідних для роботи з жертвами конфліктів і сексуального насильства,⁷ а також через

обмежену інфраструктуру такої підтримки (кризові центри, притулки тощо). В основному, послуги для цих осіб надаються організаціями громадянського суспільства через програми, що фінансуються донорами.

Відзначається відсутність ефективних засобів правового захисту для жертв сексуального насильства, пов'язаного з конфліктом, механізмів подання скарг і звітності. Для розробки адекватних заходів і послуг необхідні дані про кількість і випадки насильства, які в даний час відсутні.⁸ Збір даних про випадки насильства складний також через стигми і «почуття ганьби», яких зазнають жертви.⁹

Правоохоронна і судова системи виступають важливим засобом правового захисту для жертв сексуального насильства. Недавно прийняті Україною зміни до Кримінального кодексу та Кримінального процесуального кодексу стали значним кроком вперед для вирішення питань ґендерно зумовленого насильства. НПД 1325 визнає відсутність ►

⁵ Дані на квітень 2016 р. The CSOs shadow report 2016 on Ukraine, Implementation of the Recommendations of the Committee on the Elimination of Discrimination against Women No. 30 on women in conflict prevention, conflict and post-conflict situations, and UN Resolution 1325 Women, Peace, and Security of the UN Convention on the Elimination of All Forms of Discrimination against Women, 2016.

⁶ Office of the United Nations High Commissioner for Human Rights, Conflict-Related Sexual Violence in Ukraine, 14 March 2014 to 31 January 2017, 2017.

⁷ Там само.

⁸ Report of the UN Country Team in Ukraine presented at the CEDAW 66th session, February 2017 <http://un.org.ua/en/information-centre/news/4040-report-of-the-un-country-team-in-ukraine-is-presented-at-the-cedaw-66th-session>

⁹ Office of the United Nations High Commissioner for Human Rights, Conflict-Related Sexual Violence in Ukraine, 14 March 2014 to 31 January 2017, 2017.

Україна ще не ратифікувала Стамбульську конвенцію, яка є важливим регіональним інструментом боротьби з насильством щодо жінок.

кримінального розслідування і переслідування сексуальних правопорушників та включає заходи, спрямовані на вдосконалення механізму інформування про сексуальні злочини. Має бути подальша робота з впровадження системи реагування для жертв конфліктів, ефективного розслідування правоохоронними органами заяв про насильство, порушення прав людини, включаючи сексуальне насильство, доведення до суду і забезпечення справедливого правосуддя.

Україна ще не ратифікувала Стамбульську конвенцію, яка є важливим регіональним інструментом боротьби з насильством щодо жінок. Конвенція закликає всі відповідні державні установи та служби скоординовано залучатися до роботи щодо боротьби з насильством відносно жінок та домашнім насильством. Конвенція пропонує застосування комплексу превентивних і захисних заходів від насильства по відношенню до жінок і домашнього насильства, а також введення кримінальної відповідальності за такі діяння.

Значна частина населення вимушено переселилася із зон конфліктів, одночасно втратила житло, власність і ресурси і зіткнулася з проблемами безробіття, обмеженого доступу до послуг соціальної підтримки.

Основними предметами звернень ВПО до державних органів є: отримання довідок про статус ВПО, сімейні питання (розлучення, реєстрація народження дітей, призначення аліментів, отримання допомоги, реєстрація в органах зайнятості і т.д.).¹⁰ Існуюча інфраструктура підтримки жертв насильства обмежена і фокусує надання послуг жертвам сімейного насильства. Потреби постраждалих від конфліктів в спеціальних заходах і послугах з реабілітації та реінтеграції у співтовариства залишаються не задоволеними.

Дослідження проблем психічного здоров'я ВПО і їх доступ до психологічної допомоги¹¹ показало, що значна їх частина відчуває кумулятивні психологічні травми, але незважаючи на очевидну потребу, часто позбавлена доступу до відповідної допомоги через відсутність усвідомлення необхідності допомоги, самолікування, високу вартість лікування і медикаментів, а також низьку якість пропонованих послуг. При цьому жінки більше, ніж чоловіки страждають від симптомів посттравматичного розладу (ПТСР) і симптомів депресії, що негативно позначається на сімейних відносинах, а також призводять до зниження їх працездатності і здатності до виконання елементарних домашніх завдань. Проте жінки змушені продовжувати нести тягар турботи про

¹⁰ CSOs shadow report 2016 on Ukraine Implementation of the Recommendations of the Committee on the Elimination of Discrimination against Women No. 30 on women in conflict prevention, conflict and post-conflict situations, and UN Resolution 1325 Women, Peace, and Security of the UN Convention on the Elimination of All Forms of Discrimination against Women, 2016.

¹¹ Приховані наслідки конфлікту. Проблеми психічного здоров'я внутрішньо переміщених осіб і доступність психологічної допомоги в Україні. InternationalAlert/GIP-Tbilisi/Лондонська школа гігієни і тропічної медицини 2017.

В даний час жінки становлять близько 10 відсотків (або близько 25000) від загальної кількості військовослужбовців України.

З них понад 6000 є учасницями АТО.

сім'ї в умовах обмежених ресурсів і підтримки.¹²

Окремою групою, яка потребує уваги, є жінки-учасниці військових дій. Відповідно до звітів, жінок-ветеранок налічується понад 10 тисяч¹³, але багато хто не може отримати статус ветерана через низку причин: до 2016 року жінки не могли займати військові посади в армії, або вони брали участь в конфлікті як волонтерки чи виконували завдання, які відповідають їх ролі у військових діях на той момент, або через бюрократичну тяганину, що ускладнює підтвердження статусу комбатантів. Відсутність офіційного статусу позбавляє багатьох жінок соціального захисту, а також робить їх невидимими для інтервенцій з реінтеграції в суспільство, які спрямовані, в більшості своїй, на ветеранів-чоловіків.

Процеси реформування і модернізації сектору безпеки і оборони, що актуалізувалися в умовах збройного конфлікту, дозволяють застосувати нові підходи до управління, виконання функцій і надання послуг, орієнтовані на дотримання юридичних і політичних зобов'язань у сфері гендерної рівності та прав людини.

Як показує огляд НПД 1325, гендерні фактори включені до

цілей і пріоритетів військової реформи (докладніше ці політики і фактори будуть розглянуті в розділі 2 нижче). Ведеться робота щодо підвищення ролі жінок у процесах прийняття рішень через затвердження позицій гендерних радників в секторі безпеки і оборони. Врахування інтересів і потреб різних груп сприятиме більш ефективному плануванню заходів щодо запобігання, захисту, а також відновлення та реабілітації.

Установи безпеки і оборони «традиційно» розглядаються як «чоловічі» сектори, де жінки представлені менше і переважають на «цивільних» або адміністративних посадах. Проте, як наголошується в доповіді Комітету з ліквідації дискримінації щодо жінок, Україна вже мала представленість жінок-солдатів в миротворчих силах України по всьому світу. В даний час жінки становлять близько 10 відсотків (або близько 25000) від загальної кількості військовослужбовців України. З них понад 6000 є учасницями АТО.¹⁴

Зростання кількості дівчат і жінок в секторі безпеки і оборони супроводжується збільшенням дівчат, що вступають до військових закладів освіти. Найбільш значне збільшення відбулося в Державній при-

¹² Там само.

¹³ CSOs shadow report 2016 on Ukraine Implementation of the Recommendations of the Committee on the Elimination of Discrimination against Women No. 30 on women in conflict prevention, conflict and post-conflict situations, and UN Resolution 1325 Women, Peace, and Security of the UN Convention on the Elimination of All Forms of Discrimination against Women, 2016.

¹⁴ Дані Міністерства оборони України станом на березень 2018, <http://www.mil.gov.ua/news/2018/03/05/ministerstvo-oboroni-ukraini-zabezpechue-rivnist-prav-ta-mozhливостей-zhinok-ta-cholovikiv/>.

кордонній службі, де в період між 2016 і 2017 роками частка жінок збільшилася з 10 до 24 відсотків.

Незважаючи на усунення заборони на заняття жінками бойових посад, жінок як і раніше більше на посадах, які не вважаються небезпечними.¹⁵ Згідно з «Оцінкою ґендерного впливу на сектор безпеки і оборони 2017 року», збільшення кількості жінок в цьому секторі більше пов'язують зі збільшенням кількості жінок-заявиць, ніж з цілеспрямованими заходами цих установ щодо збільшення кількості жінок.

Заходи, спрямовані на збільшення кількості жінок в секторі безпеки і оборони, повинні також враховувати потреби жінок в плані інфраструктури, медичної допомоги, побутових

умов, уніформи та інші умови, які в даний час є проблематичними для жінок-військових. Відзначається, що інфраструктура Збройних Сил України влаштована для потреб чоловіків і включає жінок з їх конкретними потребами, не вирішено питання безпеки жінок-військових і захисту від насильства з боку військовослужбовців-чоловіків.¹⁶

Жінки також грають важливу роль в роботі з наслідками конфліктів. Багато місцевих і національні НУО були активно залучені до процесу планування національного і місцевих планів щодо імплементації Резолюції РБ ООН 1325. Проте врахування інтересів нових цільових груп і вразливих груп населення - жінок-ветеранок, військових вдів, жінок-комбатанток, жінок-ВПО, і їх залу-

чення до реалізації НПД 1325 також повинні мати місце. В цілому, поточні процеси сприятливі для більш активного залучення цих цільових груп на різних рівнях розробки та здійснення політики, проектів і заходів щодо вирішення питань, пов'язаних з насильством щодо жінок та їх наслідками.

Дослідження наголошують на необхідності ведення статистики з розподілом за статтю для врахування й аналізу різних викликів, з якими стикаються потерпілі від конфлікту жінки і чоловіки; а також для розробки і прийняття більш адресних заходів з реінтеграції постраждалих у співтовариства, поліпшенню послуг цільовим групам населення, відновлення пріоритетних інфраструктур підтримки населення.

¹⁵ Gender Impact Assessment of the Security and Defense Sector in Ukraine, UN Women Ukraine, 2017.

¹⁶ Там само.

Політики, фактори, драйвери, що впливають на імплементацію НПД 1325

В умовах європейської та євроатлантичної інтеграції Україна приймає значні зобов'язання щодо виконання стандартів, принципів і норм у сфері прав людини, гендерної рівності, а також сектору безпеки і оборони.

Звітність щодо виконання CEDAW, Міжнародного пакту про громадянські і політичні права, Міжнародного пакту про соціально-економічні і культурні правах і ін. конвенціональних документів визначила чітку рамку, в якій людський вимір має поступальний розвиток.

Важливо підкреслити наявність послідовної політичної волі на визнання, дотримання, захист прав людини і врахування нових контекстів, які зумовлюють появу нових груп інтересів і відповідних інститутів. Так, на появу ВПО та ін. вразливих груп держава оперативно відреагувала створенням Міністерства з питань тимчасово окупованих територій і ВПО. Передбачалося створення Міністерства з питань ветеранів, але поки рішення про нього не прийнято.

Включення до мандата Віце-прем'єр-міністра з питань європейської та євроатлантичної інтеграції України питань гендерної рівності, а також порядку

денного «Жінки, мир, безпека», слід розглядати як інституціоналізацію питань, виконання яких є предметом НПД 1325.

Крім того, сталість питань, що розглядаються, надає ще інституція Урядового уповноваженого з питань гендерної політики.

Таким чином, в країні є насичені контексти, які мають синергію з порядком денним «Жінки, мир, безпека».

Ставши результатом глобальної взаємодії жіночих організацій і жінок-правозахисниць, резолюція РБ 1325 стала серйозним організаційним механізмом для країн, де прийняті НПД. Фактично процес реалізації НПД 1325 виконується паралельно з реалізацією інших законів, стратегій, планів і політики в сфері гендерної рівності та безпеки. Наприклад, в Сербії НПД поєднується зі Стратегією національної безпеки і Індивідуальним планом дій партнерства (у співпраці з НАТО). Як зазначено раніше, разом з національним планом, в Україні розроблені відомчі плани дій щодо реалізації резолюції РБ ООН 1325 (МВС, Міноборони, ДСНС, Національна поліція, Державна прикордонна служба), а також локальні плани дій (в 21 області).

Незважаючи на відсутність відомчих планів дій в так званих «не силових», цивільних міністерствах, були висловлені наміри про включення питань НПД 1325 до стратегічних планів розвитку міністерств і відомств.¹⁷

В умовах децентралізації в деяких регіонах інструментальне значення виконання НПД 1325 досить високе, оскільки цей порядок став, по суті, предметом діалогу місцевої влади, органів МСУ, організацій громадянського суспільства¹⁸.

НУО, що представляють жіночі інтереси, є частиною розробки і реалізації НПД 1325. Однак групи, які виникли внаслідок збройного конфлікту - жінки-ветеранки, жінки-ВПО, вдови, матері загиблих або зниклих безвісти, жінки з ВІЛ, жінки в добровольчих організаціях, тобто прямі цільові групи, не були активно залучені і не змогли озвучити свої потреби і пріоритети.¹⁹ Не стали частиною процесу і такі виконавці, як МТОТ і військова прокуратура. Відсутність таких суб'єктів в НПД 1325 та локальних планах знижує їх релевантність.

Нижче наведено аналіз огляду існуючих політик та їх взаємодія з НПД 1325.

¹⁷ Інтерв'ю із заступником Міністра молоді та спорту.

¹⁸ ФГД з організаціями громадянського суспільства.

¹⁹ Ella Lamakh, Maria Dmytriyeva, NGO «Democracy Development Center», Mapping of peacebuilding initiatives in Ukraine, 2017

ТАБЛИЦЯ 3.

Огляд існуючих нормативно-правових актів і їх взаємодія з НПД 1325.

Цілі Резолюції 1325 (2000)	Забезпечити активішу участь жінок на всіх рівнях прийняття рішень				Активувати участь жінок на директивних рівнях у врегулюванні конфліктів	Подавати Генеральному секретарю кандидатури для включення до централізованого списку, що регулярно поновлюється	Розширити роль та внесок жінок у польових операціях, військових наглядачів, поліції	Гендерна перспектива в операції підтримання миру, гендерний компонент в польових операціях	Підготовка персоналу включає матеріали, що стосуються захисту прав та особливих потреб жінок, а також значення залучення жінок	Розширювати добровільну підтримку підготовки персоналу з урахуванням гендерних аспектів	Ураховувати гендерних аспектів при погодженні та виконанні мирних угод	Особливих потреб жінок та дітей в репатріації та розселенні, реабілітації	Підтримку місцевих мирних ініціатив, що висувуються жінками, місцевих процесів, мирних угод	Захист та повагу прав людини, жінок та дітей	Дотримання сторонами міжнародно-правових норм, що застосовуються до прав та захисту жінок	Вжиття сторонами спеціальних заходів захисту жінок та дітей від насильства за ставовою приналежністю	Край беззаконно, судове переслідування у генциді, злочинах проти людяності та військових злочинах, злочинах сексуального характеру та інших	Поважати громадянський та гуманітарний характер таборів та поселень біженців, враховувати потреби	Враховувати гендерні аспекти в операціях з підтримки миру, включаючи гендерний компонент	При заходах за статтею 41 Статуту ООН, враховувати наслідки для цивільного населення, потреби	Враховувати місією РБ гендерних питань, проводити консультації з місцевими та міжнародними жіночими групами	Дослідження про вплив збройних конфліктів на жінок, ролі жінок в миробудуванні	Доповідач РБ та інформація про зусилля забезпечення врахування гендерної проблематики при місіях		
	Національних	Регіональних	Міжнародних	Міжнародних																					
План діяльності Робочої групи з реалізації завдань Цілі партнерства G0013 "Гендерні питання" у Збройних силах України на 2018-2019 роки	+	+							+	+															
Стратегія інтеграції внутрішньо переміщених осіб та впровадження довгострокових рішень щодо внутрішнього переміщення на період до 2020 року	+	+	+	+																					
Ціль партнерства Україна-НАТО G0013 "Гендерні питання"										+															
Проект Стратегії запобігання та протидії сексуальному насильству, пов'язаному з конфліктом, в Україні									+	+	+	+		+	+	+									
План заходів Державної служби з надзвичайних ситуацій на виконання плану заходів МВС щодо виконання НПД з виконання Резолюції РБ ООН 1325 "Жінки, мир, безпека"									+	+				+		+									
План заходів Національної поліції України з організації виконання розпорядження Кабінету Міністрів України від 24 лютого 2016 року №113-р "про затвердження Національного плану дій з виконання резолюції РБ ООН 1325 "Жінки, мир, безпека" на період до 2020 року"									+	+						+	+	+							
План адміністрації Державної прикордонної служби України з реалізації НПД з виконання Резолюції РБ ООН 1325 "Жінки, мир, безпека"									+	+						+	+								
План заходів МВС України щодо виконання НПД з виконання Резолюції РБ ООН 1325 "Жінки, мир, безпека" на період до 2020 року									+	+						+	+								
План дій Робочої групи Міністерства оборони України з виконання Резолюції РБ ООН 1325 "Жінки, мир, безпека" на 2017 рік									+	+															
План дій Робочої групи Міністерства оборони України з питань виконання Резолюції РБ ООН 1325 "Жінки, мир, безпека" на 2018 рік	+	+							+	+					+										

Як ми бачимо, в таблиці представлені НПА, що регулюють сферу прав людини, гендерної рівності, безпеки. Деякі завдання, які ставить резолюція РБ 1325, субсидіарно визнаються і вирішуються іншими, крім НПД 1325, нормативно-правовими актами. У таблиці відображено ті заходи резолюції, які заплановані або реалізуються суміжними політиками, а також можливості, закладені в НПА, які побічно спрямовані на виконання резолюції 1325. Це значно підсилює як сам порядок, так і інститути, залучені до реалізації НПД.

Перелічені нижче політики покликані посилити вплив НПД 1325, проте більш поглиблений аналіз документів показав необхідність їх подальшого доопрацювання.

Партнерська мета G 0013 «Гендерні питання» спрямована на підтримку стратегічних результатів Плану дій НАТО/РЄАП щодо реалізації Політики НАТО/РЄАП з питань жінок, миру і безпеки в Україні, а саме:

а. скорочення бар'єрів для забезпечення активної і значної участі жінок в установах оборони і безпеки України, включаючи операції та місії під керівництвом НАТО.

б. досягнення пріоритетних цілей щодо жінок, миру і безпеки при всебічному врахуванні і застосуванні гендерних аспектів для їх інтеграції в національну політику, директиви і заходи, що сприяють запобіганню і вирішенню конфліктів.

ГШ ЗСУ України прийняв план для досягнення мети Партнерства Україна-НАТО «Гендерні питання» на 2018-2019 рр. План ГШ ЗСУ пропонує в цілому адекватні заходи, які необхідно вжити до 2020 року з точки зору підвищення обізнаності про гендерні питання та початку інституціоналізації гендерної проблематики в відомствах і програмах. Створення позицій радника з гендерних питань на найвищому рівні, підзвітного безпосередньо Міністру оборони, з одного боку, можна розглядати як стратегічний крок, за умови, що ця особа компетентна, його/її роль чітко

визначені і він/вона має відповідні повноваження. З іншого боку, пропонуване створення мережі контактних осіб з гендерних питань викликає і певні запитання: по-перше, чи будуть вони розглядатися як невід'ємна частина системи (а не щось додаткове); по-друге, який план забезпечення ефективності та стійкості роботи і внеску такої мережі в довгостроковій перспективі?

План для досягнення цілей партнерства містить докладний опис заходів і часових рамок. Але без викладу очікуваних результатів від кожного окремого заходу важко зрозуміти, як будуть враховуватися гендерні проблеми. Наприклад, в плані не вказано, як буде створена робоча група, як будуть обиратися члени робочої групи і як буде забезпечуватися представленість інтересів жінок в робочій групі. Наведений список відповідальних сторін також не пояснює цих деталей. На сьогодні ще одним із значних досягнень є усунення заборони на те, щоб жінки обіймали посади, пов'язані з бойовими діями. Ці заходи посилюються регулярними тренінгами з гендерної рівності та боротьби з насильством (Міністерство внутрішніх справ і Міністерство оборони).

Стратегія щодо інтеграції внутрішньо переміщених осіб і реалізація довгострокових рішень з питань внутрішнього переміщення на період до 2020 року озвучує дотримання принципів серед інших: а) пріоритет прав і свобод людини і громадянина, в тому числі осіб, переміщених

Примітний факт, що в деяких країнах місцеві плани дій 1325 в спільнотах тепер є частиною оцінки ефективності місцевих посадових осіб району. Крім того, уповноважені органи розробляють керівні принципи локалізації.²²

всередині країни; і
b) протидія насильству, включаючи насильство за ознакою статі, в умовах міжнародного збройного конфлікту.

Однак в ній не артикулюють ґендерно-специфічні проблеми і потреби цільових груп. Як наслідок, Стратегія не пропонує заходів для вирішення проблем внутрішньо переміщених жінок і дівчат у вирішенні їхніх ґендерних потреб в питаннях прав власності, пенсійного забезпечення та соціального захисту, доступу до послуг охорони здоров'я та освіти і зайнятості. В основі плану дій повинен лежати базовий аналіз проблем ВПО в доступі до послуг та інтеграції в приймаючі спільноти.

Режими розробки місцевих планів розрізняються різними областями. У деяких областях, де були розроблені окремі плани діяльності під НПД 1325, виконавці вказали на відсутність коштів для їх реалізації. Є досвід областей, котрі робили спроби інтеграції порядку денного 1325 з поточними соціальними програмами і планами щодо досягнення ґендерної рівності. Наприклад, адміністрація Луганської області включила заходи щодо ґендерної рівності до різних соціальних програм, фінансуючи їх із зовнішніх джерел (міжнародні організації). Дніпропетровська область об'єднала місцеві пріоритети 1325 з обласним планом ґендерної рівності. Це дозволило покрити

витрати на заходи за рахунок наявних коштів для реалізації обласного плану ґендерної рівності. Цікавим є простеження і оцінка реалізації планів і факторів, що сприяли більш успішним практикам реалізації НПД 1325.

Процес локалізації 1325 НПД повинен був бути доповнений компонентом підвищення обізнаності для того, щоб у співробітників обласних та районних адміністративних одиниць було розуміння і компетенції. Через низьку обізнаність обласного та районного персоналу про 1325 реалізація планів, як повідомляють місцеві звіти, обмежується «навчанням миробудуванню в школах та боротьби з насильством і наданням допомоги жертвам».²⁰

Важливо зазначити, що в практиці деяких країн місцеві плани дій 1325 сприяють посиленню потенціалу жінок-лідерів місцевих громад в прийнятті рішень, а також надають місцевому населенню інформацію, засоби навчання і комунікації для підвищення їх лідерства та розширення можливостей. Більш того, місцеві органи влади для імплементації місцевих планів дій 1325 отримують кошти із зовнішніх фондів, наприклад, з Австрійського агентства розвитку.²¹

Правоохоронна і судова системи України є важливим засобом правового захисту для

²⁰ Ella Lamakh, Maria Dmytriyeva, NGO «Democracy Development Center», Mapping of peacebuilding initiatives in Ukraine, 2017.

²¹ LOCAL ACTION PLAN TO ADDRESS GENDER BASED VIOLENCE AND OTHER CONFLICTS IN AMURIA DISTRICT, <http://gnwp.org/wp-content/uploads/Amuria-LAP.pdf>

²² The Global Network of Women peacebuilders, <http://gnwp.org/program/inspiring-locally-implementing-globally-localization-of-unscr-1325-and-1820/>

жертв сексуального насильства. Внесені поправки до Кримінального кодексу спрямовані на запобігання та боротьбу з домашнім насильством, це є значним кроком вперед. Проте попереду подальша робота щодо впровадження системи реагування для жертв конфліктів.

Така система повинна включати навчений і компетентний персонал (слідчі, психологи, медики, соціальні працівники і т.д.); процедури для забезпечення своєчасної підтримки, механізми перенаправлення постраждалих до відповідних служб. У національній доповіді²³ зазначається, що співробітники правоохоронних органів не можуть ефективно розслідувати випадки сексуального насильства осіб, що постраждали від конфлікту, через:

- а) недостатню кваліфікацію,
- б) відсутність конкретних навичок, необхідних для роботи з жертвами сексуального насильства і
- в) в цілому збільшене робоче навантаження для служби слідчих.

Здатність суддів розглядати такі випадки має важливе значення для забезпечення доступу до правосуддя постраждалим від насильства.

У свою чергу, важливо утримувати порядок денний резолюції

РБ 1325. Розмивання предмета НПД питаннями домашнього насильства, сексуальних домагань на робочому місці, торгівлі людьми, підтримки соціально вразливих груп означає, що ключові питання роззброєння, демілітаризації, реінтеграції залишаються на периферії політичного життя. НПД 1325 спрямований на вирішення питань, які є наслідком, як правило, насильства, що здійснюється державою або якому вона не запобігає.

Важливо враховувати наявний досвід при розробці НПД 1325 наступного покоління. В автономних планах щодо роззброєння, демобілізації і реінтеграції йдеться про участь жінок в таких видах діяльності. Однак включення жінок не може автоматично гарантувати, що їхні інтереси будуть враховуватися в заходах з надання допомоги і відновлення. Крім того, національні плани рідко звертають увагу на програми роззброєння, демобілізації і реінтеграції (РДР), що вимагають включення ґендерних підходів, у тому числі забезпечення жінкам доступу до правосуддя, хоча про це спеціально йдеться в резолюції 1325.

Уже сьогодні при розробці концепції та плануванні наступного після 2020 р. НПД важливо розуміти, що повинні бути вжиті заходи щодо нових політичних пріоритетів, таких як зростання насильницького екстремізму,

збільшення кількості біженців та внутрішньо переміщених осіб, зміна клімату, безпека людини і пандемії глобального характеру. Міжнародна практика показує, що НПД другого і третього покоління розробляються за допомогою інклюзивних процесів; узгоджуються з іншими національними базами; включають в себе поліпшені системи контролю і оцінки з чіткими ґендерними цілями і показниками; і реагують на мінливий глобальний контекст миру і безпеки.

²³ Тематична доповідь про сексуальне насильство в зв'язку з конфліктами (CRSV), що охоплює період з 14 березня 2014 року по 31 січня 2017 року. Місія щодо спостереження за дотриманням прав людини в Україні (УВКПЛ).

РОЗДІЛ 3.

АНАЛІЗ ЛОГІЧНОЇ СТРУКТУРИ НАЦІОНАЛЬНОГО ПЛАНУ ДІЙ 1325, ВКЛЮЧАЮЧИ МОНІТОРИНГ І ОЦІНКУ

Оцінка виконання НПД 1325 передбачає, насамперед, аналіз самого програмного документа, його логічної структури. Саме остання визначає динаміку процесу реалізації, оскільки дозволяє чітко і виразно визначити шляхи, інструменти досягнення цілей і оцінити їх.

Як правило, структура НПД 1325 включає таке:

- Погляд на проблему (обґрунтування, преамбула)
- Місія документа
- Чітко визначені пріоритетні теми/основи
- Чітко вказані стратегічні об'єкти (зазначені у вигляді матриці)
 - Передбачені заходи
 - Індикатори для вимірювання досягнутого прогресу
 - Передбачені виконавчі відомства/Основні зацікавлені сторони
 - Інші партнери
 - Виділення фінансування
 - Строки реалізації.²⁴

Визнано, що план повинен розроблятися з урахуванням результатів, його логічна структура повинна пов'язувати результати з підсумками, а підсумки заходів з показниками. У плані також повинні визначитися ролі, зобов'язання і певні часові рамки для збору, аналізу, уявлення і використання даних²⁵.

Цінність національних планів і програм пояснюється **впливом** цих програм на поведінкові установки, на статуси жінок і дівчат на різних етапах конфлікту.

У свою чергу, **вплив** НПД 1325 України складно оцінити через деякі причини.

По-перше, тому що припущення, які послужили причиною їх виникнення, були недостатньо сформульовані, а основні розробники не мали чіткого уявлення, як буде розвиватися процес змін. Зазвичай теорії змін показують напрям, з конкретним зазначенням того, що необхідно для досягнення цілей, стимулюючи концентрувати свою увагу не стільки на тому, що робиться, а й на тому, що необхідно змінити. Йдеться про розуміння учасниками, в тому числі виконавцями НПД 1325, припущень, що пояснюють кроки, які ведуть до довгострокової мети, і зв'язку між діяльністю і результатами плану, які виникають на кожному етапі процесу.

Зазначимо, що виконавці НПД під час фокус-групових дискусій визнали важливість підвищення

компетенції в питаннях стратегічного планування, що посилить відчуття прихильності і поліпшить якість документа.

По-друге, за два роки імплементації складно виявити і виміряти (за відсутності індикаторів результату) зміни в поведінці, в інститутах, оскільки вони очікуються до закінчення строку чинного НПД. Практики моніторингу та оцінки, орієнтовані на результати, сприяють підзвітності як всередині уряду, а також між урядом і громадянським суспільством. Логічні структури є основою високоефективного НПД і дозволяють отримати реалістичні показники для вимірювання прогресу і збільшення прозорості.

Це також ускладнилося тим, що деякі регіональні організації громадянського суспільства, що працюють з конкретними групами інтересів, залишилися на периферії розробки та обговорень НПД, що також відображається на релевантності документа.

Спираючись на дослідження і досвід на місцях, деякі елементи вважаються виключно важливими для високоефективного НПД: план з розробки, контролю і оцінки, орієнтований на результати і ресурси (див. Таблицю 4).²⁶

Як показує вивчення досвіду деяких країн, в кожному НПД є графік дій, стратегічні цілі для досягнення, а також очікувані результати і показники. Кожна стратегічна мета має низку перелічених ре-

²⁴ Мережа побудови миру в Західній Африці (WANEP), Розробка і реалізація НПД щодо РЕЗОЛЮЦІЇ РБ ООН 1325 та пов'язаних з нею Резолюцій, 2012, www.wanep.org

²⁵ див. також «Аналіз національних планів дій щодо виконання Резолюції 1325 Ради Безпеки Організації Об'єднаних Націй, підготовлений ОБСЄ», «Preventing Conflict, Transforming Justice, Securing the Peace: A Global Study on the Implementation of United Nations Security Council Resolution 1325», «From Global Promise to National Action: Advancing Women, Peace, and Security in the Democratic Republic of Congo, the Philippines, Serbia, and Sierra Leone», та «Women in Peace and Security through United Nations Security Resolution 1325: Literature Review, Content Analysis of National Action Plans, and Implementation».

²⁶ Розробка інклюзивних стратегій для стабільної безпеки. Національні плани дій з питань жінок, миру і безпеки, орієнтовані на результати. ОБСЄ, «InclusiveSecurity». 2016.

ТАБЛИЦЯ 4.

Форма плану щодо розробки, контролю і оцінки (орієнтованого на результати і ресурси)

СФЕРА ВПЛИВУ					
Мета 1: збільшити кількість жінок, що беруть участь у секторі безпеки і оборони					
Результат	Показники	Дії	Провідне міністерство	Агентство, що співпрацює	Строки
1.1. Було створено відповідне середовище для більшої кількості жінок, які беруть участь у ключових позиціях оборонного сектора	1.1.a.: Наявність цільових людських ресурсів, які просувають жінок на ключові позиції Підстава: Міністерство оборони враховує гендерну рівність на робочому місці. Міністерство внутрішніх справ і Міністерство національної безпеки не має цільових людських ресурсів з урахуванням гендерних факторів Джерело: Міністерство внутрішніх справ, Міністерство національної безпеки і Міністерство оборони, відділи управління персоналом	1.1.1. Проводити тренінги та навчання для підрозділів управління персоналом міністерств з питань гендерної рівності, питань жінок, миру і безпеки	Міністерство оборони, Міністерство внутрішніх справ	Рада національної безпеки	2016-2017
		1.1.2. В установах безпеки встановити базу із системним аналізом даних, що розподілені за статтю	Міністерство оборони, Міністерство внутрішніх справ	Національне статистичне управління	2016-2017
		1.1.3. Розвивати, застосовувати, моніторити, і давати оцінку кадровій політиці з урахуванням гендерної рівності	Міністерство оборони, Міністерство внутрішніх справ	Рада національної безпеки	2016-2017
		1.1.4. Пропагувати антидискримінаційну політику, гендерну рівність і повагу прав людини, включаючи права жінок на робочому місці	Міністерство оборони, Міністерство внутрішніх справ	Рада національної безпеки	2017
		1.1.5. Проводити конференції для обміну досвідом, також обговорювати проблеми і питання серед відділів по персоналу про вирішення проблем з гендерною нерівністю	Міністерство оборони	Рада національної безпеки, Міністерство внутрішніх справ	2017

зультатів, які повинні бути реалізовані. Ключові показники розроблені в матриці для моніторингу та оцінки результатів її реалізації. Крім сказаного, НПД 1325 повинен включати виділений бюджет, показники/результати виведення, встановлені тимчасові рамки і періоди планування (див. Таблицю 5).²⁷

Індикатори НПД

Утилітарне завдання індикаторів - сприяти виконавцям в коригуванні заходів, завдань, способів досягнення результатів. Однак індикатори вимагають уточнення і перегляду, оскільки не відображають специфіку завдань і не здатні показати ступінь досяжно-

сті цілей і завдань. Важливо відзначити розуміння виконавцями репрезентативності індикаторів відповідним виконавцям НПД 1325. Так, СБУ, відзначають нерелевантність для державних органів індикатора - кількість жінок на управлінських позиціях у військово-цивільних адміністраціях.

Один з індикаторів завдання №3 - кількість проведених зустрічей міжвідомчої групи. Проте важливо простежити за наступними діями, результатами цих зустрічей; на кого вони вплинули; які завдання поставлені, обговорені та вирішені групою.

Міністерством молоді та спорту

відзначені існуючі можливості посилення і синхронізації індикаторів НПД 1325 з глобальними індикаторами в області людського розвитку. У тому числі Цілями сталого розвитку.

Конкретні індикатори є головними визначальними успіху. Ці інструменти вимірювання та оцінки визначаються конкретним виконавчим відомством в кожній державі. Насправді, кожна країна повинна дотримуватися загальноосвітніх стандартів.²⁸ Загальні міжнародні стандарти - це перелік з двадцяти шести кількісних і якісних індикаторів, згрупованих в 4 принципи: запобігання, участь, захист і реабілітація/відновлення. Ці

²⁷ Peace, Women <http://www.peacewomen.org/>

²⁸ <http://www.peacewomen.org/security-council/WPS-indicators-and-monitoring>

індикатори виступають головними інструментами щодо відстеження та моніторингу реалізації резолюції Ради безпеки ООН № 1325.

Аналіз НПД 1325 країни демонструє слабкість індикаторів, що не ілюструють ні впливу, ні результатів запланованих заходів. Проте індикатори можуть бути дуже утилітарним інстру-

ментом для зміни параметрів НПД 1325. У таблиці нижче наведено приклад форми НПД (Грузія), логічна рамка якого дозволяє оцінити досягнутий результат.

Розробка більш конкретних індикаторів чинного НПД, включаючи проміжні, дозволить і в подальших планах більш

чітко формулювати базовий і цільовий індикатори. Уповноважений орган - Міністерство соціальної політики за допомогою такої форми моніторингу цілком здатне відстежувати прогрес у імплементації НПД. Нижче (табл. 5) в форматі існуючого НПД 1325 пропонуються індикатори, що дозволяють оцінити виконання завдань.

ТАБЛИЦЯ 5.

Матриця ключових поточних і пропонує індикаторів моніторингу та оцінки імплементації НПД 1325 України на період 2016-2020 роки

№	Захід	Індикатор	Одиниця вимірювання	Проміжний (щорічний) індикатор					Цільовий індикатор	Джерело даних	Відповідальний виконавець	
				Базовий рік	2015	2016	2017	2018				2019
Напрямок IV. Захист жінок та дівчат, які постраждали внаслідок конфлікту												
Завдання 8. Удосконалення системи захисту жінок і дівчат, які постраждали від конфліктів (ідентифікація, створення системи допомоги, інформування про допомогу)												
2	8.2. удосконалення та впровадження ефективного механізму направлення до суб'єктів надання допомоги жінок і дівчат, які постраждали від гендерно зумовленого насильства, особливо від зґвалтування та інших форм сексуального насильства	Кількість встановлених механізмів перенаправлення для надання допомоги жертвам ГЗН з урахуванням їх потреб		-	1					1	Міністерство соціальної політики Міністерство тимчасово окупованих територій	Міністерство соціальної політики
Завдання 9. Створення системи всебічної допомоги постраждалим від конфліктів												
3	9.1. розроблення та впровадження програм реабілітації та реінтеграції осіб, які постраждали від конфліктів та насильства, внутрішньо переміщених осіб, учасників антитерористичної операції та їх сімей із врахуванням потреб жінок і дівчат	% працевлаштованих (тимчасово/постійно) жінок, яких торкнувся конфлікт у межах програм реабілітації/відновлення	%	0	XX%	XX%	XX%	XX%	XX%	XX%	Міністерство соціальної політики Державна служба зайнятості, кадрові рекрутингові фірми*	Міністерство соціальної політики

№	Захід	Індикатор	Одиниця вимірювання	Проміжний (щорічний) індикатор					Цільовий індикатор	Джерело даних	Відповідальний виконавець
				Базовий рік	2015	2016	2017	2018			
4	9.4. підтримка жіночих ініціативних груп, проведення груп підтримки та самопомоги для постраждалих від конфліктів з урахуванням потреб дівчат та хлопців, жінок і чоловіків	Частка від загального обсягу виділених коштів організаціям громадянського суспільства (включаючи соціальне замовлення)	%	0	XX%	XX%	XX%	XX%	XX%	Міністерство соціальної політики, Київська МДА НУО	Міністерство соціальної політики
Фінансування НПД 1325											
5	Здійснення заходів і завдань, передбачених Національним планом дій з виконання резолюції Ради Безпеки ООН 1325 «Жінки, мир, безпека» на період до 2020 року	Частка в бюджеті виконавця (міністерства, служби і т.д.)	%	0	XX%	XX%	XX%	XX%	XX%	Релевантні відомства	Міністерство соціальної політики
		Частка в національному бюджеті	%	0	XX%	XX%	XX%	XX%	XX%	Міністерство фінансів	Міністерство соціальної політики
		Частка в бюджеті на гендерну рівність	%	0	XX%	XX%	XX%	XX%	XX%	Міністерство фінансів	Міністерство соціальної політики
		Частка в бюджеті сектору оборони і безпеки	%	0	XX%	XX%	XX%	XX%	XX%	Релевантні відомства оборони та безпеки	Міністерство соціальної політики

Для зручності розуміння запропонованої матриці в таблиці 5 наведено як приклад захід 8.2. і його індикатор з поточного НПД.

Заходи щодо реалізації завдання 9 мають індикатори, які жодним чином не відображають досягнення запланованого і вплив на групу інтересів. Так, кількість розроблених програм реабілітації та реінтеграції - слабо характеризує вплив запланованого. У той же час, кількість працевлаштованих за допомогою цих програм - індикатор результату і впливу за-

ходу. Таким же чином захід 9.4. можна оцінити не тільки через кількість осіб, які отримали послуги, а й за допомогою оцінки частки коштів, що виділяються ОГС на виконання соціального замовлення з надання послуг населенню.

Крім того, пропонується поставити і оцінити завдання щодо фінансування НПД 1325. Як бачимо, 4 запропонованих індикатори не тільки відображають забезпечену грошовим еквівалентом політичну волю, а й дозволяють простежити динаміку частки виділених коштів у

різних бюджетах.

Як методологічна підказка пропонується звернути увагу на нові інструменти моніторингу, які включають набір глобальних показників щодо порядку денного "Жінки, мир, безпека" (додаток 3). Цей інструмент корисний не тільки для формулювання індикаторів національних планів дій, а й для незалежного моніторингу виконання резолюції РБ 1325 громадянським суспільством.

Пропонується опрацювати і доповнити індикатори до заходів

²⁹ Для отримання більш докладної інформації про національний та регіональний рівні цих показників, будь ласка, відвідайте держави-члени. <http://www.peacewomen.org/security-council/WPS-indicators-and-monitoring>.

для можливості відстежити очікувані практичні результати як виконавцями, так і фахівцями моніторингу та оцінки, і регулярно (щорічно, наприклад) фіксувати прогрес під час реалізації цих заходів. Наведемо два приклади.

Приклад 1. Оцінка потреб жінок і чоловіків, які постраждали внаслідок конфлікту, відображена в Завданні 2. Оцінка впливу кризи на інфраструктуру, організацію та функціонування системи надання послуг. Однак запропонований індикатор «Кількість проведених оцінок потреб для населення» не відображає очікуваних дій після отримання картини потреб (крім згаданого напрацювання рекомендацій та їх імплементації). У той же час, оцінка доступу до зайнятості може служити базовою інформацією для розробки низки таких заходів підтримки цієї цільової групи:

- Сприяння постраждалим у пошуку підходящої роботи

- Координація з роботодавцями / рекрутинговими агентствами в підборі необхідних працівників серед ВПО / постраждалих
- Соціальна підтримка безробітних громадян (одержання документів, підтвердження кваліфікацій, допомоги по безробіттю тощо)
- Напрямок для отримання професійного навчання та додаткової професійної освіти безробітних громадян, перенавчання тощо.

Пропонується доповнити НПД індикатором очікуваних результатів від такої підтримки, наприклад, Кількість працевлаштованих як тимчасово, так і постійно.

Приклад 2. Індикатор: Частка від загального обсягу виділених коштів організаціям громадянського суспільства (адаптований з глобальних індикаторів) показовий у плані демонстрації механізму ре-

алізації, залучення партнерів - організацій громадянського суспільства, і джерела фінансування заходу. За наявності механізму соціального замовлення, такі послуги більш ефективно можуть бути надані місцевими організаціями, що представляють інтереси цільових груп, тобто найбільш поінформованими про їхні потреби.

Звітність

Ще одним додатковим інструментом для уповноваженого органу є уніфікація звітності державних органів, що дозволяє побачити і скоригувати процес імплементації.

Відзначимо, що потреба методичної підтримки в розробці та уніфікації форм звітності підкреслювалася державними органами в інтерв'ю і ФГД. Нижче (табл. 6) пропонується форма звітності держоргану, що демонструє досягнення результатів виконання НПД.

ТАБЛИЦЯ 6.

Форма звітності державного органу щодо досягнення результатів НПД 1325 на період 2016-2020

№	Завдання (м.б. результат)	Найменування вимірюваного параметра: завдання, захід	Вихідні дані	Індикатор / Продукт	Верифікація
Напрямок II. Участь жінок у встановленні миру					
5	Збільшення участі жінок у процесах миробудування і підтримання миру, сприяння культурі миру	Збільшення представленості жінок у сфері безпеки і оборони через здійснення позитивних дій із використанням кращих міжнародних практик	Найкращі практики Резерв, база даних жінок Велика кількість зброї і збройних сил	Участь жінок у миротворчих процесах інституціоналізовано Позитивні заходи стали частиною процедурних вимог для сектору безпеки і оборони Результатом процесу миробудування і підтримання миру є роззброєння і демілітаризація	План миробудування і миротворчості Статути, посадові інструкції визнають/містять позитивні заходи Оцінка ситуації в сфері роззброєння і демілітаризації

Важливим є те, що подібний формат звітності дозволяє держорганам бачити мету і результат зусиль щодо імплементації НПД, більш того, верифікувати їх. Як бачимо, індикатори або продукти виконаних завдань мають інституційний характер і здатні впливати на поведінкові установки. Крім того, виконавцем фіксуються і вихідні дані,

стартова точка заходів. Результати чинного плану стануть вихідними даними для наступного НПД 1325. Тут видно як логіку процесу, так і послідовність мандатів і порядків.

Звітність державних органів щодо імплементації повинна носити інструментальний характер, що дозволяє робити

процес виконання живим і реальним. Нижче в Таблиці 7 наводиться приклад моніторингу виконання одного із заходів НПД 1325.

Діагностика статусу заходу або завдання дозволяє самим держорганам запропонувати робочій групі 1325 актуалізувати індикатори, заходи, завдання.

ТАБЛИЦЯ 7.

Форма звітності державного органу з моніторингу виконання НПД 1325 за 2018 р.³⁰

№	Захід	Цільовий / прогнозований індикатор	Фактично досягнутий індикатор	Відхилення (+/-) від цільового індикатора	Стан справ (виконується, дотримується, скасовується)	Причини відхилень	Наступні кроки
Напрямок I. Миротворча та мирозахисна діяльність: аналіз, координація та підготовка кадрів							
Завдання 4. Організація фахової підготовки кадрів							
	проведення навчань військовослужбовців, працівників правоохоронних органів, у тому числі керівного складу, щодо застосування позитивних дій у діяльності правоохоронних органів, Збройних Сил, а також з питань протидії сексуальному насильству в умовах конфліктів, порядку здійснення захисних та реабілітаційних заходів для жінок, постраждалих від конфліктних та кризових ситуацій, протидії поширенню ВІЛ/СНІДу	Кількість проведених тренінгів	Немає даних		Скасовується	НПД передбачає фінансування з місцевого бюджету. Тим часом, нарощування потенціалу державних органів не може фінансуватися з місцевих бюджетів.	Планування тренінгів в бюджетних заходах відповідальних державних органів

Як видно з таблиці, документується статус заходу і дається пояснення в разі його скасування. Ключовим в такій формі звітності є планування подальших кроків після діагностики стану актуальної ситуації. За допомогою таких матриць звітності - моніторингу та оцінки - імплементація НПД 1325 буде і релевантною, і ефективною, і впливати на політики і установки.

³⁰ Приклад моніторингу виконання одного із заходів НПД 1325.

Фінансування.

Кожний НПД повинен мати фінансову структуру. Держава визначає джерело бюджету на основі наявного державного фінансування або міжнародних грантів/позик. Таким чином, НПД включає бюджет, доступний з таких джерел:

- Надання виділеного національного бюджету
- Донорські агентства.
- Фінансування приватного сектору.
- Уряди і організації громадянського суспільства в рамках своїх пропозицій.³¹

Міжнародний досвід імплементації НПД 1325 показує, що джерела фінансування, можуть бути внутрішніми і зовнішніми. Внутрішнє фінансування створюється за рахунок мобілізації внутрішніх ресурсів, в тому

числі оподаткування.³² Фінансування реалізації НПД Бельгії надходить з бюджетів відповідальних міністерств; кожне відповідальне міністерство повинно знайти кошти для реалізації через свій власний бюджет.³³

На Філіппінах 5 відсотків загального бюджету кожної державної установи виділяється на «Гендер і розвиток», який може бути одним з основних джерел процесу національного планування дій за резолюцією 1325. Аналогічна ініціатива була запроваджена в Австралії в 1984 році.³⁴

Бюджет, як частина структури НПД 1325 України, в перший рік прийняття в 2016 р. не був формалізований, відповідно, не відображений в жодному з програмних бюджетів виконавців, включаючи бюджет уповнова-

женого органу.

У той же час, в тексті НПД 1325 передбачено фінансування на його реалізацію з трьох джерел: державне фінансування, фінансування з місцевих бюджетів, а також інших (названих) джерел. У 2017 р. кошти на виконання НПД 1325 закладені тільки до бюджетної програми уповноваженого органу - Міністерства соціальної політики «Заходи щодо захисту дітей, сімей, жінок та інших найбільш вразливих категорій населення».

У звіті про виконання МСП бюджету, в паспорті бюджетної програми станом на 1 січня 2018 р. вказані напрями використання бюджетних коштів - НПД 1325, а також 3 заходи НПД 1325 із зазначенням де-юре і де-факто витрат на імплементацію.

ТАБЛИЦЯ 8.

Державне фінансування НПД 1325 в розрізі за роками становить:

Сума, тис. грн.	2016	2017	2018	2019	2020
480	0	219	70	70	121

³¹ Cordaid and the Global Network of Women Peacebuilders (GNWP), FINANCING FOR THE IMPLEMENTATION OF NATIONAL ACTION PLANS ON UN SECURITY COUNCIL RESOLUTION 1325, 2014.

³² See 33

³³ The Global Network of Women Peacebuilders, FINANCING FOR THE IMPLEMENTATION OF NATIONAL ACTION PLANS ON UN SECURITY COUNCIL RESOLUTION 1325, 2014, https://www.cordaid.org/en/wp-content/uploads/sites/3/2015/02/FinancingUNSCR1325_2014_15nov.pdf

³⁴ Nicola Popovic, Costing and Financing 1325 Estimating the Resources Needed to Implement Women, Peace and Security Resolutions at the National Level, 2010, http://www.peacewomen.org/assets/file/Resources/NGO/1325_costingfinancing1325_cordaid-popovic_jan2010.pdf

ТАБЛИЦЯ 9.
Результативні показники бюджетної програми МСП

Захід НПД	Вид діяльності	Заплановано /тис. грн	Фактично/ тис. грн	Прим.
5.6.	Розроблення тематичних програм та соціальної реклами для розміщення у засобах масової інформації щодо ґендерних аспектів запобігання та врегулювання конфліктів	98	96,5	-1,5
7.2	Виготовлення просвітницьких матеріалів у рамках формування в суспільстві толерантності, культури миру, нетерпимості до проявів дискримінації, підвищення обізнаності з питань протидії ґендерно-зумовленому насильству в умовах конфліктів та у постконфліктний період	70	0	*-70 Зроблено за рахунок інших джерел
10.3	Підготовка та оприлюднення державної доповіді про впровадження зазначеного Національного плану дій	51	51	

На 2018 рік затверджено в паспорті бюджетної програми 70 000 грн. на підготовку просвітницьких матеріалів у межах формування в суспільстві толерантності, культури миру, нетерпимості до проявів дискримінації, підвищення обізнаності з питань ґендерно зумовленого насильства в умовах конфліктів і в постконфліктний період тиражем 1400 одиниць. Очікується, що у 56% держслужбовців і посадових осіб місцевого самоврядування буде підвищена поінформованість щодо питань, порушених у НПД 1325. Відзначимо той факт, що зазначені в паспорті бюджетної програми індикато-

ри не відображені в НПД 1325. Аналіз бюджету показав, що підтримка Європейського Союзу, урядів іноземних держав, міжнародних організацій, донорських установ відображена в дохідній частині бюджету як офіційні трансферти в обсязі 2372523,8 тис.грн., що становить майже 0,26% дохідної частини бюджету. В тому числі передбачені кошти, отримані від секретаріату ООН, НАТО, ЄС, ОБСЄ або іншої міжнародної організації за участь України в міжнародних операціях з підтримання миру і безпеки (кодова класифікація 42010000) в обсязі 566523,8 тис. грн., або 22,2% офіційних

трансфертів, або 0,06% доходів бюджету. Крім того, в бюджеті відображені надходження до цільового фонду для забезпечення оборони і безпеки держави в розмірі 47000000,0 тис. грн., або 0,51% дохідної частини бюджету. Таким чином, важливо фіксувати в бюджеті НПД і ті кошти, які не мають прямого адресного призначення, але зафіксовані національним бюджетом і направляються на суміжні завдання НПД 1325. Це розглядається як показник політичної волі та прихильності до порядку денного «Жінки, мир, безпека» та виконання резолюції РБ 1325.

ТАБЛИЦЯ 10.
Бюджети відомств на реалізацію НПД 1325 у 2017 р.

Назва міністерства	Загальний бюджет, тис. грн.	Сума коштів: план/факт, тис.грн.	Види діяльності
МСП	144 368 825,10	219,0/147,5	Підготовка державної доповіді – 51,0 тис. грн. Підготовка рекламно-інформаційних матеріалів на тему «Жінки, мир, безпека» - 96, 5 тис. грн.
МО	68 819 627,00	-	-
МВС	54 835 304,80	-	-
МЮ	9 094 510,30	-	-
МОН	32 577 228,60	-	-
МЗ	16 446 488, 2	-	-
МЗС	4 043 820, 1	-	-
ММіС	2 121 203,60	-	-
МІП	261 841,70	-	-

Неосвоєні фінанси МСП у 2017 р. становили 71,5 тис. грн. (Таблиця 9). В цілому, кошти на НПД 1325 становили 0,14% бюджету уповноваженого органу. Як видно з таблиці 10, в бюджетах виконавців не закладені кошти на реалізацію НПД 1325.

У той же час, МО здійснює витрати на пошиття форми для жінок-військовослужбовців, а МВС вводить штатні одиниці

ґендерних радників. У звітах щодо виконання бюджету зазначені виконавці повинні відобразити вказані витрати, що мають адресну пряму спрямованість. У деяких країнах розроблено методологію розрахунків, що плануються і використовуються на ґендерну рівність, яка цілком може бути адаптована для калькуляції витрат на виконання НПД 1325.

РОЗДІЛ 4.

ОЦІНКА НАЦІОНАЛЬНОГО
ПЛАНУ ДІЙ 1325 ВИКОНАВЦЯМИ,
ПАРТНЕРАМИ/ БЕНЕФІЦІАРАМИ

Прихильність виконавців НПД 1325 має ключове значення для його імплементації. Само-оцінка і оцінка плану проводилась на ФГД різними групами

виконавців. Крім традиційно використаних критеріїв оцінки: релевантність, ефективність, результативність, вплив, стійкість були обговорені і прийня-

ті як параметри такі характеристики процесу реалізації НПД 1325, як внесок\фінансування виконавцями, а також ризики в реалізації.

ТАБЛИЦЯ 11.

Розриви в оцінці НПД 1325 державними органами та організаціями громадянського суспільства

ДО	Оцінка		Оцінка	ОГС
Актуальність	5		3	Актуальність
Ефективність (з точки зору вкладених ресурсів)	3		3,3	Ефективність (з точки зору вкладених ресурсів)
Ефективність	3		3	Ефективність
Вплив	3,5		3,6	Вплив
Стійкість	2		3	Стійкість
Вклад/Фінансування	2		3	Вклад/Фінансування
Ризик	1		5	Ризик

Оцінки імплементації НПД 1325 виглядають таким чином

1. Організації громадянського суспільства оцінили³⁵:

- a) Релевантність – 3
- b) Ефективність – 3,3
- c) Результативність – 3
- d) Вплив – 3,6
- e) Стійкість – 3
- f) Внесок\фінансування – 3
- g) Ризик – 5

2. Державні органи оцінили³⁶:

- a) Релевантність – 5
- b) Ефективність – 3
- c) Результативність – 3
- d) Вплив – 3,5
- e) Стійкість – 2
- f) Внесок\фінансування – 2
- g) Ризик – 1

a) Як видно з Таблиці 11, є істотний розрив (у 2 бали) в оцінці релевантності НПД 1325 організаціями громадянського суспільства та держави. ОГС бачать посилення актуалізації НПД за рахунок:

1. включення до плану нових цільових груп, які не враховані чинним планом,
2. стимулювання місцевої влади до реалізації плану,
3. диференціації або локалізації плану за регіонами і галузями.

a) Ефективність важко оцінюється, вона верифікується тільки в секторі безпеки, відзначили ОГС. При цьому Цілі сталого розвитку, зокрема, Ціль 16 - мир, правосуддя і стійкі інститути, а також глобальні порядки денні допомагають утримувати порядок денний з питань гендеру та безпеки, що дозволило оцінити цей параметр ОГС вище, ніж державою.

b) Рівень результативності залежить від рівня компетентності державних службовців, відзначили ОГС

Відзначимо, що оцінка варіювалася від 1 до 5, де 5 - найвища оцінка, 1 найнижча.

c) Вплив оцінено і ОГС, і державними органами найвищим чином. НПД має непрямий і прямий вплив на політики розвитку. Так, ОГС очікують від НПД додання нового імпульсу гендерній тематиці, а для жінок ВПО з'являться нові економічні можливості та ін. Багато питань НПД 1325 прийняті для реалізації самими ОГС та соціальними службами на місцях.

d) Фінансування плану означає наявність механізму звітності та підзвітності. При цьому держоргани оцінюють нижче цей параметр.

e) Стійкість також оцінюється нижче держорганами.

f) Ризик як дуже високий визначено ОГС. У той же час, державні органи не визначають НПД як ризиковий.

Внесок і ризик, як індикатори оцінки, які не входять в набір оцінки, однак під час ФГД були запропоновані і оцінені учасниками.

³⁵ Оцінка під час фокус-групової дискусії 26.02.2018 р. проходила за п'ятибальною шкалою за допомогою вправи «Радар»

³⁶ Там само.

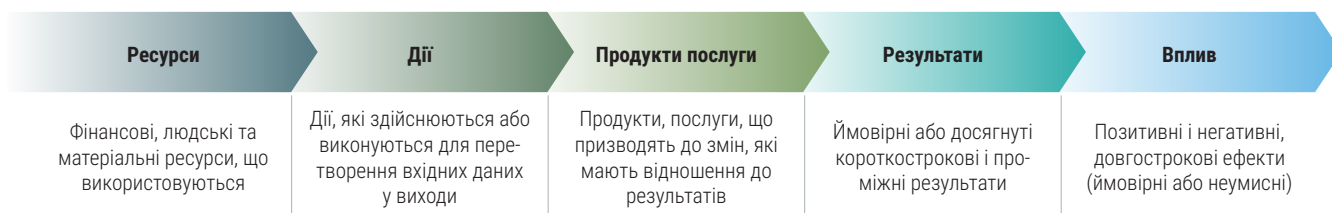
РОЗДІЛ 5.

ВИСНОВКИ І РЕКОМЕНДАЦІЇ

Висновки

1. НПД на виконання резолюції РБ ООН 1325, прийнятий розпорядженням Уряду України в 2016 р., розроблений в контексті збройного конфлікту на Сході України і виходить з інтенції, що конфлікт актуалізував порядок денний «Жінки, мир, безпека».
2. Водночас порядок денний «Жінки, мир, безпека» є глобальним і, як показує досвід багатьох країн, в тому числі європейських, НПД 1325 є не єдиним механізмом реалізації зазначеного порядку. Крім того, НПД 1325 набуває важливого значення на субнаціональному, національному, регіональному рівнях, незалежно від наявності або відсутності збройних конфліктів на територіях країн виконавців.
3. Україна має низку зобов'язань на міжнародному та національному рівнях у сфері гендерної рівності в цілому, захисту від домашнього насильства та ін. В сфері безпеки також розроблені НПА, документи політичного характеру, наприклад, щодо інтеграції України в ЄС і НАТО і т.д. Таким чином, розроблені зобов'язання субсидіарно покривають порядок денний «Жінки, мир, безпека».
4. НПД 1325 став багатостороннім майданчиком, об'єднуючим началом для місцевої влади та НУО, прикладом спільної діяльності ОМС і організацій громадянського суспільства.
5. НПД 1325 недостатньо використовує такі підходи, як пілотування і локалізація завдань і заходів. Застосування подібних підходів посилить можливість проникнення порядку на рівень місцевих громад.
6. Статус документа, яким формалізований НПД 1325, - розпорядження Уряду. Проте затвердження плану постановою Уряду додасть більш вагомий характер як самому НПД 1325, так і порядку денному «Жінки, мир, безпека».
7. НПД 1325 розроблений за відсутності базового дослідження і аналізу даних, в тому числі статистичних, що обмежує здатність вимірювати прогрес. Таким чином, достовірність заявлених завдань і заходів недостатньо висока.
8. Виконання НПД 1325 ускладнено через методологічні перешкоди, - відсутність теорії змін. Без чіткого зв'язку між заявленими цілями і діями, які пропонуються для досягнення цих цілей, будь-який план складно реалізувати, оскільки він недостатньо чіткий і зрозумілий виконавцям.
9. Існуючі індикатори, головним чином, кількісні, не дозволяють оцінити результати НПД 1325. НПД 1325 повинен підкріплюватися матрицею індикаторів процесу і результату.
10. До методологічних перешкод слід віднести ігнорування при розробці НПД 1325 ланцюжка результатів:

МАЛЮНОК 4. Ланцюжок результатів

11. НПД 1325 не в рівній мірі відобразив ключові елементи резолюції РБ ООН: запобігання \превенція, участь, захист, реабілітація / постконфліктний розвиток.
12. НПД 1325 характеризується нерівномірністю інституціоналізації. Це ілюструється тим фактом, що МВС як координуючий орган і відомства, що входять до його структури (Державна служба з надзвичайних ситуацій, поліція, Державна прикордонна служба та ін.), Міністерство оборони є єдиними виконавцями, які створили відомчі плани. Останні спираються на функціонал відомств і їх структур, що робить відомчі плани здійсненними і ефективними.
13. Координація та взаємодія виконавців вимагає додаткових зусиль і формалізації.
14. Уповноважений орган - Міністерство соціальної політики не має достатнього потенціалу та ваги для здійснення координації діяльності органів виконавчої влади. Принцип «перший серед рівних» для органів виконавчої влади означає відповідальність за скликання співвиконавців і реалізацію заходу.
15. Фінансування вимагає деталізації джерел, включаючи зовнішні, і невраховані внутрішні (фінансування суміжних програм), для чого потрібне обчислення собівартості прямих виробничих витрат для потреб управлінського обліку та відображення в бюджетах відповідних державних і недержавних виконавців.
16. Вжиті заходи держорганів, зокрема, введення посад радників з ґендерних питань в секторі безпеки, заходи з пошиття форми для жінок-військовослужбовців повинні бути відображені в бюджетах відповідних міністерств і відомств.

Рекомендації

А) оперативного характеру

1. Утримувати і зберігати цим і майбутніми НПД дух і філософію резолюції РБ ООН 1325, спрямовану на роззброєння, демілітаризацію та реінтеграцію. При цьому розглядати жінок і дівчат не тільки жертвами, об'єктами політики, а й активними суб'єктами, здатними до побудови системи миру і безпеки.
2. Провести національне базове дослідження, або в межах пілотів для ідентифікації вихідних точок і даних про насильство щодо жінок і дівчат у конфліктних і постконфліктних ситуаціях (кількість і види порушень, типи злочинів, групи, яких це торкається, види заходів {пропоновані проти реалізованих}, статус заходів (передані до/ті, що розслідуються відповідними органами). Збір і доступність даних з розподілом за статтю важливі для виявлення різних потреб, проблем і травм, з якими стикаються жінки і чоловіки. Провести різницю між цільовими групами - жінками і чоловіками, дівчатами і хлопцями, старшими жінками і чоловіками, оскільки більш конкретна підтримка і послуги можуть надаватися на основі різниці потреб зазначених груп.
3. Провести картування (зі створенням карти GIS³⁷) суб'єктів на національному та місцевому рівнях в секторі безпеки і оборони, а також послуг, що надаються, в

³⁷ Графічна форма надання даних, тематичне наповнення ГС включає плани розселень, розподіл служб, об'єктів, що цікавлять, і т.д., на які можуть бути накладені дані статистики та ін. дані, наприклад, обсяги фінансування, кількість донорів, кількість жертв насильства тощо. Дослідження за допомогою ГС ґрунтується на здатності мислити просторово. Просторове мислення потребує вміння обирати, спостерігати, вимірювати, записувати і характеризувати те, що зустрічається. Реальна цінність об'єктів у картографічній формі надання залежить від поставлених завдань, від того, намагаємося ми лише зобразити карту чи аналізувати її.

тому числі, цивільними органами виконавчої влади, для залучення до виконання і координування дій, а також залучення для спільного моніторингу НПД 1325.

4. Провести консультації з організаціями громадянського суспільства для інформування, залучення до процесу виконання НПД 1325 на національному та місцевому рівнях, що збільшить представленість релевантних груп інтересів\бенефіціарів. Консультації повинні стати регулярним інструментом залучення НУО до процесів прийняття рішень.
5. Індикатори НПД 1325 скорегувати з урахуванням глобальних індикаторів 1325, синхронізувавши з націоналізованими індикаторами ЦСР країни, що полегшить/уніфікує країнові юридичну і політичну звітність.
6. Створити постійно діючий багатосекторальний майданчик\багатосторонню платформу щодо резолюції РБ ООН 1325 з державних органів, ОМС, НУО, громадських активістів для систематичного обговорення питань НПД 1325, так і інших суміжних напрямів політики. Це дозволить уникнути дублювання заходів, запланованих і реалізованих в межах інших планів і програм, наприклад, щодо партнерства з НАТО, а створить ефект синергії. Усередині групи можуть бути створені підгрупи з моніторингу НПД 1325, аналізу даних тощо.
7. Пілотувати інтеграцію порядку 1325 в плани місцевого соціально-економічного розвитку, заохочуючи пошук зовнішніх джерел фінансування, що збільшить ймовірність виконання заходів.
8. Включити до чинного НПД 1325 захід з розробки методичних роз'яснень щодо виконання, звітності (алгоритм реалізації) для державних органів та місцевих органів влади і ОМС.
9. Включити до чинного НПД 1325 захід з розробки механізму єдиної скоординованої відповіді державних органів на насильство в збройному конфлікті, коли звернення особи до держоргану не залишиться без уваги і буде здійснюватися переадресація.
10. Зберігати предметність НПД 1325, уникаючи помилки з включення питань домашнього насильства, щодо яких є самостійні суміжні напрями політики.
11. Локалізувати заплановані заходи, використовуючи пілотний підхід, за результатами імплементації поширивши успішні практики на національний рівень, або в інші регіони³⁸.
12. Здійснити калькуляцію НПД 1325, що дозволить ідентифікувати прогалини і розриви у фінансуванні і запитувати у партнерів з розвитку ресурси: технічну, експертну та іншу допомогу.
13. Відобразити в програмних бюджетах виконавців НПД 1325 бюджетні заходи, спрямовані на виконання плану в 2019 р.
14. Включити до чинного НПД зміни і доповнення на підставі рекомендацій Стратегії щодо запобігання і протидії сексуальному насильству, пов'язаному з конфліктом.

³⁸ Для планів, прийнятих вперше, важливо використовувати пілотування, як підхід до реалізації плану. Модель пілотування здатна показати хороші практики впровадження та розробки інструментів для охоплення, навчання і моніторингу. Плюс в пілотних проектах, це - можливість спостереження і навчання, що в результаті й є прогресом. Пілотування - це хороший спосіб відстежувати доступ до послуг, оцінювати ефективність спеціалізованих тренінгів.

Б) стратегічного характеру

1. Провести для робочої групи з розробки наступного НПД 1325 семінар з актуальних питань НПД 1325 з включенням питань стратегічного планування (з включенням теорії змін, компетенцій з моніторингу та оцінки), розробки місцевих планів дій 1325.
2. Переглянути логічну рамку НПД, включаючи індикатори для досягнення результатів, щоб вони могли вимірювати вплив і ефективність дій і завдань, включаючи чіткі результати, яких потрібно досягти. Це посилить прихильність виконавців і дозволить побачити весь діапазон дій, які можна і треба здійснити.
3. Розглянути питання про можливість переходу до виконання окремих заходів так званих «сестринських» резолюції РБ ООН, що фокусуються на окремих аспектах правосуддя, системи звітності, сексуального насильства.
4. Розглянути варіанти формату НПД 1325, що включає на національному рівні лише ті завдання і заходи, які потребують спільних скоординованих дій виконавців. Інші заходи можливо відобразити у відомчих планах, орієнтуючись на функціонал департаментів, відділів, посадових осіб.
5. Розробити кожному названому в НПД 1325 виконавцю відомчий план дій щодо імплементації резолюції РБ 1325, або включити заходи з імплементації 1325 до стратегії розвитку держоргану. Здійснювати на регулярній основі звітність кожного державного органу, залученого до імплементації НПД, на багатосторонній платформі 1325.
6. Розглянути питання про можливість передачі мандата координатора НПД 1325 від одного держоргану іншому залежно від стовпа резолюції РБ і мандата виконавця. Наприклад, в блоці превенція координатором затвердити Міністерство молоді та спорту, в блоці захист - МВС, в блоці участь - Мінсоцполітики тощо³⁹

³⁹ Така практика існує, наприклад, в Швеції, що дозволяє різним держорганам з однаковою інтенсивністю долучатися до процесу виконання НПД 1325, а також формує прихильність до цієї політики.

СПИСОК ДЖЕРЕЛ І ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. План заходів Національної поліції України з організації виконання розпорядження Кабінету Міністрів України від 24 лютого 2016 року № 113-р «Про затвердження Національного плану дій з виконання резолюції Ради Безпеки ООН 1325 «Жінки, мир, безпека» на період до 2020 року
2. План дій Робочої групи Міністерства оборони України з питань виконання Резолюції Ради Безпеки ООН 1325 «Жінки, мир, безпека» на 2016 рік
3. План дій Робочої групи Міністерства оборони України з питань виконання Резолюції Ради Безпеки ООН 1325 «Жінки, мир, безпека» на 2017 рік
4. План дій Робочої групи Міністерства оборони України з питань виконання Резолюції Ради Безпеки ООН 1325 «Жінки, мир, безпека» на 2018 рік
5. Bronagh Hinds and Debbie Donnelly. Midterm Review of Ireland's second National Action Plan on Women, Peace and Security (2015-2017). - 2016
6. Conflict Issues of mental health and access to services among internally displaced persons in Ukraine Analysis of Ukraine's Draft "National Action Plan on Women, Peace and Security for the Period till 2019" From: UN Women HQ, Peace and Security Section and OSCE To: Neal Walker, UN RC in Ukraine. - 2015
7. Cordaid and the Global Network of Women Peacebuilders (GNWP), financing for the implementation of national action plans on un security council resolution 1325.- 2014
8. CSOs shadow report 2016 on Ukraine Implementation of the Recommendations of the Committee on the Elimination of Discrimination against Women No. 30 on women in conflict prevention, conflict and post-conflict situations, and UN Resolution 1325 Women, Peace, and Security of the UN Convention on the Elimination of All Forms of Discrimination against Women.- 2016.
9. E. Lamakh, M. Dmytriyeva, NGO «Democracy Development Center», Mapping of peacebuilding initiatives in Ukraine/- 2017
10. European Peacebuilding Liaison Office, UNSCR 1325 IN EUROPE 20 case studies of implementation/ - 2013
11. From Global Promise to National Action: Advancing Women, Peace, and Security in the Democratic Republic of Congo, the Philippines, Serbia, and Sierra Leone
12. Оцінка ґендерного впливу на сектор безпеки та оборони України 2017 року, Офіс ООН Жінки в Україні
13. H. Majoor& M. L. Brown. 1 year NAP 1325, Evaluating the Dutch National Action Plan on UNSC Resolution 1325 after one year of implementation, 2008
14. Implementation of the Recommendations of the Committee on the Elimination of Discrimination against Women No. 30 on women in conflict prevention, conflict and post conflict situations, and UN Resolution 1325 Women, Peace, and Security of the UN Convention on the Elimination of All Forms of Discrimination against Women.- 2016
15. Independent monitoring of the 2016-2017 National Action Plan of Georgia on implementation of the UN Security Council Resolutions on Women, Peace and Security
16. Information on execution of activities of the National Action Plan for implementation

- of the UN Security Council Resolution 1325 on Women, Peace and Security for the period until 2020 by the Ministry of Internal Affairs of Ukraine and central executive authorities, activities of which are directed and coordinated by the Cabinet of Ministers of Ukraine through the Minister of Internal Affairs in 2017
17. Information on the status of execution by the Ministry of Defence of Ukraine in 2017 of the National Action Plan for implementation of the United Nations Security Council Resolution 1325 on Women, Peace and Security for the period until 2020, approved by the Resolution of the Cabinet of Ministers of Ukraine dated February 24, 2016 No. 113-r
 18. K. McMinn, Final Review Report - Implementation of Ireland's National Action Plan on UNSCR 1325. - 2013. Див. за посиланням: <https://www.dfa.ie/media/dfa/alldfawebstemedial/ourrolesandpolicies/ourwork/empoweringwomen-peaceandsecurity/Final-Evaluation-of-Irelands-First-National-Action-Plan.pdf>
 19. Lamakh E., Dmytriyeva M. Mapping of peacebuilding initiatives in Ukraine NGO «Democracy Development Center» - 2017
 20. Local action plan to address gender based violence and other conflicts in amuria district.// <http://gnwp.org/wp-content/uploads/Amuria-LAP.pdf>
 21. M. Bjeloš, Belgrade Centre for Security Policy (BCSP), Monitoring and measuring progress in implementation UNSCR 1325 in Serbia, www.bezbednost.org
 22. Mid-Term Report on Georgia's 2012-2015 National Action Plan for Implementing UN Security Council Resolutions 1325, 1820, 1888, 1889 and 1960 on Women, Peace and Security. - 2014.
 23. Ministry of Foreign Affairs of the Belgium, Women, Peace and Security Belgian National Action Plan on the implementation of UN Security Council Resolution 1325
 24. Ministry of Foreign Affairs of the Netherlands, Gender, peace and security, Evaluation of the Netherlands and UN Security Council resolution 1325
 25. Ministry of Foreign Affairs of the Netherlands, Women: Powerful Agents for Peace and Security, Dutch National Action Plan (2012-2015), http://www.peacewomen.org/assets/file/NationalActionPlans/dutch_nap_2012-2015.pdf
 26. Національний план дій з виконання резолюції Ради Безпеки ООН 1325 «Жінки, мир, безпека» на період до 2020 року, затверджено розпорядженням Кабінету Міністрів України від 24 лютого 2016 р. № 113-р
 27. N. Popovic, Costing and Financing 1325 Estimating the Resources Needed to Implement Women, Peace and Security Resolutions at the National Level, 2010, http://www.peacewomen.org/assets/file/Resources/NGO/1325_costingfinancing1325_cordaid-popovic_jan2010.pdf
 28. 28. Доповідь Управління Верховного комісара ООН з прав людини. Сексуальне насильство, пов'язане з конфліктом, в Україні (14 березня 2014-31 січня 2017). Див. за посиланням: https://www.ohchr.org/Documents/Countries/UA/ReportCRSV_UA.pdf
 29. 29. Державна цільова програма відновлення та розбудови миру в східних регіонах України, затверджено постановою Кабінету Міністрів України від 13 грудня 2017 р. № 1071
 30. Розпорядження Кабінету міністрів України «Про схвалення Стратегії інтеграції

внутрішньо переміщених осіб та впровадження довгострокових рішень щодо внутрішнього переміщення на період до 2020 року» від 15 листопада 2017 р. № 909-р

31. P. Banerjee, P. Poutiainen, I. Dey, S. Dunghana, W. Kioko, MsPäivi Mattila, M. Muhindi, Implementation of UN Security Council Resolution 1325 “Women, peace and security” in the Context of Finnish Development Policy http://www.peacewomen.org/assets/file/Resources/Government/1325_implementation1325finnishdevelopment-kenyanepalneindia_banerjeeetal_jan312010.pdf
32. План заходів Міністерства внутрішніх справ України щодо виконання Національного плану дій з виконання резолюції Ради Безпеки ООН 1325 «Жінки, мир, безпека» на період до 2020 року, затверджено наказом Міністерства внутрішніх справ України від 12.12.2017 р. № 1019
33. План Адміністрації Державної прикордонної служби України з реалізації Національного плану дій «Жінки, мир, безпека» на період до 2020 року
34. План діяльності Робочої групи з досягнення Цілі партнерства G 0013 “Гендерні питання” у Збройних Силах України на 2018–2019 роки
35. Prevention of gender-based violence among the public Awareness-raising activities for the purpose of preventing gender-based violence and gender discrimination Appendix to the letter of SES 28-718/12 dated 17.12.2018 |
36. Public Defender of Georgia, implementation of the national action plan on women, peace and security results of monitoring, 2016
37. Strategy for Prevention of and Response to the Conflict Related Sexual Violence in Ukraine - 2017
38. Submission on the list of Questions Related Ukraine’s Implementation of the Recommendations of the Committee on the Elimination of Discrimination against Women No. 30 on women in conflict prevention, conflict and post-conflict situations, and UN Resolution 1325 Women, Peace, and Security of the UN Convention on the Elimination of All Forms of Discrimination against Women to the 66 CEDAW Pre-Sessional Working Group. - Geneva, 25 July 2016
39. The 1325 Scorecard - Serbia, September 2015, <https://wiisglobal.org/wp-content/uploads/2014/03/1325-Serbia-Scorecard-Summary-no-scores.pdf>
40. The Global Network of Women Peacebuilders, financing for the implementation of national action plans on unsecurity council resolution 1325, 2014, https://www.cordaid.org/en/wp-content/uploads/sites/3/2015/02/FinancingUNSCR1325_2014_15nov.pdf
41. The Global Network of Women peacebuilders, <http://gnwp.org/program/inspiring-locally-implementing-globally-localization-of-unscr-1325-and-1820/>
42. UN Women, Mid-Term Report on Georgia’s 2012-2015 National Action Plan for Implementing UN Security Council Resolutions 1325, 1820, 1888, 1889 and 1960 on Women, Peace and Security, 2014
43. Violence in Ukraine 14 March 2014 to 31 January 2017. 2017 November.
44. West Africa Network for Peacebuilding, development and implementation of National Action Plans on UNSCR 1325 and Related Resolutions, 2012, www.wanep.org

45. Women's International League for Peace and Freedom, <http://peacewomen.org/nar-norway>
46. Women in Peace and Security through United Nations Security Resolution 1325: Literature Review, Content Analysis of National Action Plans, and Implementation
47. «Аналіз національних планів дій щодо виконання Резолюції 1325 Ради Безпеки Організації Об'єднаних Націй, підготовлений ОБСЄ», Б. Хіндс і Д. Доннеллі, Проміжний огляд Другого НПД Ірландії з проблем жінок, миру і безпеки (за 2015-2017 рр.), 2016 р.
48. Державна Адвокатура Грузії, Реалізація НПД з проблем жінок, миру і безпеки, Результати моніторингу, 2016 р.
49. Державна доповідь про стан реалізації Національного плану дій щодо виконання резолюції Ради Безпеки ООН 1325 "Жінки, мир, безпека" на період до 2020 року за результатами 2016-2017 року
50. Дані на квітень 2016 р. The CSOs shadow report 2016 on Ukraine, Implementation of the Recommendations of the Committee on the Elimination of Discrimination against Women No. 30 on women in conflict prevention, conflict and post-conflict situations, and UN Resolution 1325 Women.
51. М. Бжелаш, Белградський Центр з політики безпеки (BCSP), Моніторинг та вимірювання перебігу реалізації Резолюції РБ ООН 1325 в Сербії, www.bezbednost.org
52. Матриця досягнення стратегічних цілей і виконання основних завдань оборонної реформи. Додаток до Стратегічного оборонного бюлетеня України, схваленого Указом Президента України від 6 червня 2016 року № 240/2016
53. МЗС Бельгії, Жінки, мир і безпека НПД Бельгії з реалізації Резолюції Ради безпеки ООН № 1325
54. ООН Жінки, Проміжний звіт щодо Грузії за 2012-2015 рр. НПД з реалізації Резолюції Ради безпеки ООН № 1325, 1820, 1888, 1889 і 1960 «Жінки, мир і безпека», 2014
55. Запобігання конфліктам, переторення сектору правосуддя, забезпечення миру. Глобальне дослідження з питань здійснення резолюції 1325 РБ ООН// http://wps.unwomen.org/pdf/ru/GlobalStudy_RU_Web.pdf
56. Розробка інклюзивних стратегій для стабільної безпеки. Національні плани дій з питань жінок, миру і безпеки, орієнтовані на результати. // ОБСЄ (www.osce.org), «InclusiveSecurity» (inclusivesecurity.org). 2016
57. Рекомендації Міжнародного Форуму «Партнерство парламенту, уряду та громадянського суспільства – для виконання національного плану дій «Жінки, мир, безпека». - Київ, 2016 року
58. Робертс Б., Махашвілі Н., Джавахішвілі Д. Приховані наслідки конфлікту. Проблеми психічного здоров'я внутрішньо переміщених осіб і доступність психологічної допомоги в Україні. - 2017 р.
59. Розпорядження від 07.11.2016 р. № 645 Про затвердження Регіонального плану заходів з реалізації Національного плану дій з виконання резолюції Ради Безпеки ООН 1325 "Жінки, мир, безпека" на період до 2017 року

60. Мережа побудови світу в Західній Африці (WANEP), Розробка і реалізація НПД щодо Резолюції РБ ООН 1325 та пов'язаних з нею Резолюцій, 2012, www.wanep.org
61. Приховані наслідки конфлікту. Проблеми психічного здоров'я внутрішньо переміщених осіб і доступність психологічної допомоги в Україні. InternationalAlert / GIP-Tbilisi / Лондонська школа гігієни і тропічної медицини 2017.
62. Тематична доповідь про сексуальне насильство в зв'язку з конфліктами (CRSV), що охоплює період з 14 березня 2014 року по 31 січня 2017 року. Місія зі спостереження за дотриманням прав людини в Україні (УВКПЛ).
63. Е. Маджур і М. Л. Браун, 1 рік НПД 1325, Оцінка НПД Нідерландів щодо Резолюції РБ ООН № 1325 після року реалізації плану, 2008 р.

Веб-джерела:

64. <http://gnwp.org/liberian-local-authorities-develop-claps/>
65. <http://gnwp.org/wp-content/uploads/Amuria-LAP.pdf>
66. <http://peacewomen.org/nap-belgium>
67. http://www.c-r.org/downloads/EPLO_UNSCR_1325_Europe.pdf
68. <http://www.peacewomen.org/security-council/WPS-indicators-and-monitoring>
69. <http://www.peacewomen.org/sites/default/files/2016-2017%20NAP%20of%20Georgia%20.pdf>

ДОДАТКИ

ДОДАТОК 1. АНКЕТИ

Питання для інтерв'ю

1. Чи брали Ви участь в розробці НПД 1325?
 - Якщо так, то в якій ролі?
 - Як був організований процес розробки?
2. Як Ви оцінюєте ступінь участі в розробці?
3. Які причини розробки НПД 1325?
4. Чи знайомі Ви з резолюцією РБ 1325?
5. Чи відповідає НПД 1325 резолюції РБ 1325? Поясніть, в якій частині.
6. Чи релевантний НПД 1325 актуальній ситуації на момент розробки?
7. Чи релевантний НПД 1325 сьогоденній ситуації? Поясніть.
8. Як Ви оцінюєте ефективність НПД 1325?
9. За якими параметрами оцінюєте ефективність НПД 1325?
10. На які результати націлений НПД 1325?
11. Чи виконуєте Ви НПД 1325?
12. Які завдання закріплені за Вашим відомством?
13. Формулювання завдань очевидне для Вас? Поясніть
14. Які заходи проведено в межах НПД 1325?
15. Які труднощі в реалізації заходів Ви відчули?
16. Як Ви оцінюєте прогрес у реалізації НПД 1325?
17. Чи очевидні для Вас зазначені індикатори? Поясніть
18. Чи можна за вказаними індикаторами оцінити прогрес?
19. Чи відповідає Вашому функціоналу поставлене завдання?
20. Чи відповідає Вашому функціоналу поставлений захід?
21. Які виконавці повинні бути залучені до реалізації плану?
22. Які інститути повинні відповідати за розробку, координацію, взаємодію, звітність щодо НПД 1325? Поясніть
23. Чи потрібна взаємодія з іншими виконавцями?
 - Якщо так, якого роду взаємодія?
 - Які форми взаємодії практикуються?
 - Чи достатньо цих дій?
 - Які форми взаємодії пропонуються?
24. Чи закладено кошти бюджету Вашого відомства на імплементацію НПД 1325?

25. Як відображені в програмному бюджеті відомства кошти НПД 1325?
26. Які, на Вашу думку, інтервенції потрібні для посилення ефективності НПД 1325?
27. Які ресурси потрібні для посилення ефективності НПД 1325 (час, люди, НПА, фінанси тощо)?
28. Які фактори обмежують НПД 1325: логістичні, нормативно-правові, організаційні, фінансові, етичні та ін. Поясніть.
29. Як впливає план на ситуацію в сфері демілітаризації та роззброєння?

Питання для фокус-груп

1. Чи знайомі Ви з резолюцією РБ 1325?
2. Чи відображено філософію Резолюції РБ 1325 в НПД 1325?
 - Якщо так, то в якій частині?
 - Якщо ні, то чи можете назвати причини?
3. Який інституційний механізм в країні щодо виконання порядку денного «Жінки, мир, безпека»? Поясніть.
4. Які потрібні зміни в інституціональному механізмі щодо 1325? На рівнях визначення політики, розробки, реалізації, моніторингу та оцінки?
5. Чи брали Ви участь у розробці НПД 1325? Якщо так, то в якій ролі?
6. Як був організований процес розробки?
7. Як Ви оцінюєте ступінь участі в розробці?
8. Які причини розробки НПД 1325?
9. Чи релевантний НПД 1325 сьогоднішній ситуації? Поясніть.
10. Які очікувані результати НПД 1325?
11. Хто є бенефіціарами НПД 1325?
12. Чи дозволяє логічна рамка НПД 1325 досягти результатів? Поясніть відповідно до структури.
13. Як Ви оцінюєте прогрес в реалізації НПД 1325?
14. За якими параметрами оцінюєте ефективність НПД 1325?
15. Чи очевидні для Вас зазначені індикатори? Поясніть
16. У яких заходах Ви брали участь у межах НПД 1325?
17. Які труднощі в реалізації заходів Ви відзначаєте?

18. З чим пов'язані труднощі? Поясніть:
 - невідповідність завданню
 - невідповідність функціоналу
 - невідповідність ресурсам (потенціал, час та ін).
19. Які виконавці повинні бути залучені до реалізації плану?
20. Чи потрібна взаємодія з іншими виконавцями?
21. Якщо так, якого роду взаємодія?
22. Які форми взаємодії практикуються?
23. Чи достатньо цих дій?
24. Які форми взаємодії пропонуються?
25. Які, на Вашу думку, інтервенції потрібні для посилення ефективності НПД 1325?
26. Які ресурси потрібні для посилення ефективності НПД 1325 (час, люди, НПА, фінанси та ін.)?
27. Які фактори обмежують НПД 1325: логістичні, нормативно-правові, організаційні, фінансові, етичні тощо. Поясніть.
28. Як впливає план на ситуацію в сфері демілітаризації та роззброєння?

ДОДАТОК 2. МЕТОДОЛОГІЯ

Методологія проміжної оцінки Національного плану дій України з виконання резолюції Ради безпеки ООН 1325 «Жінки, мир, безпека»

Вступ

Цей документ є описом аналітичних інструментів, які використовуються для проміжної оцінки Національного плану дій України з виконання резолюції Ради безпеки ООН 1325 «Жінки, мир, безпека» на період 2016-2020 р.р. (Далі - НПД 1325) для вимірювання досягнень, проблем у реалізації НПД 1325.

Результатом оцінки передбачається вдосконалення\внесення змін і доповнень до чинного НПД 1325 для досягнення цілей резолюції РБ ООН 1325.

Дане оціночне дослідження є міждисциплінарним, відповідно, будуть використані соціологічні, юридичні, політологічні, економічні методи для адекватності вимірювання ефектів, результативності НПД 1325.

Методологія включає опис:

- структури дослідження: а) кабінетного дослідження, б) польового дослідження
- графіка робіт.

Структура дослідження:

Виконавче резюме

1. Аналіз відповідності НПД 1325 духу і букві Резолюції РБ ООН 1325. Прогалини і колізії.

2. Аналіз зовнішнього середовища НПД 1325, - політик, факторів і драйверів НПД 1325 підсилюють, а також гальмують виконання. Що можна використовувати?

3. Аналіз логічної рамки НПД 1325: від ресурсів до впливу

4. Виконавці та бенефіціари про НПД 1325: знання, ставлення, практики

5. Висновки і рекомендації

6. Список використаних джерел

- Додатки

А) Кабінетне дослідження

Кабінетне дослідження базується на методах:

- порівняльного аналізу
- системного аналізу
- аналогії
- абстракції

Крім того, аналіз політик і документів проведено на відповідність таким показникам:

- релевантність
- ефективність
- результативність
- вплив
- стійкість

Структура кабінетного дослідження:

- Огляд нормативних правових актів (НПА) у сфері гендерної рівності
- Огляд НПА в секторі безпеки
- Огляд аналітичних документів, досліджень, звітів з питання жінок, миру та безпеки
- Аналіз відповідності НПД 1325 і заявленої політики духу і букві резолюції РБ 1325

- Аналіз сприятливого середовища, суміжних політик і виявлення загальних і спеціальних регуляторних механізмів. Огляд стандартів і принципів у сфері ґендеру і безпеки інтеграційних союзів і альянсів: ЄС, НАТО
- Аналіз національного інституційного механізму щодо 1325 на кожному етапі політики: визначення, розробка, виконання, звітність, моніторинг та оцінка.
- Аналіз можливостей імплементації резолюцій РБ ООН 1960, 1820, 1888, 1889, 2106, 2122, 2282.
- Аналіз бюджетування НПД 1325: відображення в програмних бюджетах уповноваженого органу, держорганів сектору безпеки. Можливості калькуляції витрат держави на імплементацію НПД 1325
- Огляд кращих релевантних практик і досвіду для рецепіювання в НПД 1325

Ключовим в структурі кабінетного дослідження є аналіз контексту, пов'язаного з процесами інтеграції України до Європейського Союзу і НАТО, що встановлює певну рамку зобов'язань, в тому числі ґендерної рівності в секторі безпеки.

Аналіз контексту виявить природу НПД 1325 і його місця в системі національних і міжнародних зобов'язань, а також результатів, які очікуються від його імплементації. Останні можуть бути посилені або загальмовані функціоналами державних органів, що в значній мірі впливає на ступінь імплементації, а також в цілому на сприйняття і прихильність НПД 1325.

Порівняльний аналіз резолюції РБ 1325 і НПД 1325 (у вигляді таблиці) покаже прогалини в потребах вирішення необхідних завдань нормативами резолюції РБ і запланованих НПД. Це дозволить визначити структурні елементи НПД, що

вимагають додаткових інтервенцій з боку держави, а також сформулювати рекомендації для розроблення майбутнього НПД 1325.

Таким чином, кабінетне дослідження спрямоване на виявлення цінності і філософії НПД 1325, а також напрямів його вдосконалення.

Б) Польове дослідження

Збір даних буде здійснюватися якісними інструментами:

- напівструктуроване інтерв'ю.

Заплановано проведення не менше 15-ти інтерв'ю з експертами. Серед яких переважно представники державних органів - виконавців НПД 1325, а також залучених незалежних експертів і експертів в питанні НПД 1325. Структура додається (додаток 1)

- фокус-групова дискусія (ФГД).

Заплановано не менше 2-х ФГД. Одна ФГД - не менше 5-8 осіб, представників державних органів в складі міжвідомчої робочої групи в секторі безпеки та/або з питання імплементації НПД 1325. Друга група - не менше 5-8 осіб з представників громадянського суспільства, залучених до розробки, імплементації НПД 1325, в тому числі таких, що здійснюють локалізацію завдань НПД 1325 в місцевих громадах. Структура додається (додаток 1).

Польове дослідження буде проводитися за методом KAP (knowledge, attitude, practice).

Завдання польового дослідження спрямовані на визначення виявлення потреб імплементаторів і бенефіціаром НПД 1325, перешкод системного і оперативного характеру, суб'єктивних і не суб'єктивних умов, керованих і не керованих факторів у реалізації НПД 1325, а також можливостей вдосконалення НПД 1325.

ДОДАТОК 3.

Глобальні індикатори моніторингу імплементації
резолюції 1325 Ради Безпеки ООН

1 a	Поширеність сексуального насильства
1 b	<ul style="list-style-type: none"> Риси сексуального насильства Текст розділу рекомендацій для звіту: Види заходів (пропоновані та реалізовані) Види порушень Тип злочинця Конкретні групи (етнічна приналежність, географічне положення, вік)
2	Який ступінь включення інформації про порушення прав жінок і дівчат, яка міститься в періодичній звітності Організації Об'єднаних Націй щодо підтримки миру і спеціальних політичних місіях
3 a	<p>Ступінь повідомлення про порушення прав жінок і дівчат, а також переданих та розслідуваних органами з прав людини. Доповідь:</p> <ul style="list-style-type: none"> кількість і види випадків, відібраних і досліджених врахування дій, вжитих/рекомендованих для усунення порушень
3 b	Кількість і відсоток жінок в управлінні національними органами з прав людини (НОПЛ)
4	Відсоток зареєстрованих випадків сексуальної експлуатації та наруги, ймовірно скоєних силовими, цивільними миротворцями та/або гуманітарними працівниками, на які поширюється дія, із загальної кількості розглянутих справ
5 a	Ступінь, в якому заходи щодо захисту прав жінок і дівчат включено до директиви військові компоненти миротворців і голови директив поліцейських компонентів
5 b	<p>Ступінь, в якому заходи щодо захисту прав людини жінок і дівчат включені до рамки національної політики безпеки. Існуюча і нова ґендерно-специфічна мова для звіту:</p> <ul style="list-style-type: none"> тип документа контекстний аналіз загроз безпеки для жінок і дівчат види заходів
6	<p>Кількість і вид дій, прийнятих Радою Безпеки в зв'язку з резолюцією 1325 (2000), включно з тими, що запобігають порушенню та усувають порушення прав жінок і дівчат, які постраждали від конфліктів Доповідь:</p> <ul style="list-style-type: none"> кількість дій види дій: розслідування, встановлення конкретного механізму, забезпечення миру, підтримання операцій, введення санкцій, дозвіл на застосування сили, створення міжнародних трибуналів, спрямування до Міжнародного кримінального суду
7	Кількість і відсоток жінок на посадах, що відповідальні за прийняття рішень у відповідних регіональних організаціях, що залучені до запобігання конфліктам
8	Відсоток мирних угод з конкретними положеннями з метою підвищення безпеки та статусу жінок і дівчат
9	Кількість жінок, що займають керівні посади в місіях ООН
10	Рівень ґендерної експертизи в ООН у процесах прийняття рішень щодо країн, що постраждали від конфліктів
11 a	Рівень участі жінок у формальних мирних переговорах

11 b	Наявність жінок як формальних спостерігачів або у статусі консультанток на початку і в кінці мирних переговорів
12 a	Представництво жінок у парламентах і міністерських посадах. Звіт про частку: місця в парламенті міністерські посади
12 b	Політична участь жінок як виборців і кандидатів. Звіт про участь жінок: <ul style="list-style-type: none"> • особи, зареєстровані для голосування • особи, які голосують • парламентські кандидати
13	Кількість і відсоток місій Ради Безпеки, які включають конкретні питання, що впливають на жінок і дівчат, до своєї посадових обов'язків та до звітів про роботу місії
14	Індекс фізичної безпеки жінок і дівчат. Основним показником є опитування за 3 показниками: <ul style="list-style-type: none"> • сприйняття фізичної безпеки жінок і дівчат (за місцем знаходження, часом доби) • проксі-змінні, що вимірюють здатність жінок і дівчат брати участь у суспільному житті • проксі-змінні, що вимірюють, як вплинули регулярні дії жінок і дівчат
15	Ступінь, в якому національні закони щодо захисту прав жінок і дівчат відповідають міжнародним стандартам
16	Рівень участі жінок у секторі правосуддя і безпеки
17	Наявність національних механізмів контролю над стрілецькою зброєю і легким озброєнням (ЛСЗ)
18	Відсоток посібників з тимчасової зайнятості в контексті програм раннього відновлення економіки, отриманих жінками і дівчатами
19	Відсоток згаданих випадків сексуального та ґендерно зумовленого насильства щодо жінок і дівчат, про які повідомляється, розслідується і засуджується
20	Години навчання на душу населення для прийняття рішень в секторі безпеки і правосуддя для розгляду справ СГОН
21 a	Коефіцієнт материнської смертності
21 b	Чистий коефіцієнт охоплення початковою і середньою освітою за статтю
22 a	Частка бюджету, пов'язана з показниками, які зачіпають питання ґендерної рівності в стратегічному плануванні
22 b	Частка бюджету, пов'язана з цілями, спрямованими на вирішення проблем ґендерної рівності в стратегічному плануванні
23 a	Частка загального обсягу виділених коштів організаціям громадянського суспільства, які виділяються для вирішення проблем ґендерної рівності
23 b	Співвідношення загального обсягу виділених коштів для підтримки питань ґендерної рівності, які виділяються організаціям громадянського суспільства
24 a	Частка виділених цільових фондів багатосторонніх донорів (MDTF), що використовуються для вирішення проблем ґендерної рівності
24 b	Частка загальних витрат системи ООН, що використовуються для підтримки ґендерної рівності
25	Ступінь, до якого Комісії зі встановленню істини і примирення включають положення, що стосуються прав і участі жінок і дівчат
26 a	Відсоток посібників з програм РДР, отриманих жінками і дівчатами

Публікацію підготовлено в рамках проекту ООН Жінки
«Гендерна рівність в центрі реформ, миру та безпеки»
за фінансової підтримки Швеції.